

LIETUVOS STATISTIKA – LITHUANIAN STATISTICS

VAKAR, ŠIANDIEN IR RYTOJ – YESTERDAY, TODAY AND TOMORROW

LIETUVA STATISTIKOS VEIDRODYJE

	1923	1939	1959	1979	2008	
Gyventojų skaičius, tūkst.	2029	3037	2697	3392	3366	Population, thousand
Gyventojų skaičius miestuose, %	23,3	22,9	38,6	60,0	66,9	Population in urban areas, per cent
Vilniaus miesto gyventojų skaičius, tūkst.	167,5	209,4	236,1	475,8	544,2	Vilnius urban population, thousand
1000 gyventojų tenka:						Per 1000 population:
gimusiųjų	28,4	22,4	22,7	15,3	10,5	live births
mirusiųjų	15,1	13,6	9,0	10,3	13,1	deaths
santuokų	7,0	7,4	10,1	9,4	7,2	marriages
ištuokų	...	...	0,8	3,2	3,1	divorces
Gyventojų tautinė sudėtis, %						Population by ethnicity, %
lietuviai	84,2	84,2	79,3	80,0	84,3	Lithuanian
žydai	7,6	7,6	0,9	0,4	0,1	Jew
lenkai	3,3	3,2	8,5	7,3	6,2	Polish
rusai	2,5	2,5	8,5	8,9	5,0	Russian
vokiečiai	1,4	1,5	0,4	0,1	0,1	German
latviai	0,7	...	0,2	0,1	0,1	Latvian
Užimtieji pagal veiklą, %						Employed persons by activity, %
žemės ūkis	79,0		54,2	23,0	7,7	agriculture
pramonė	6,2		17,2	29,9	18,9	industry
statyba			6,2	9,3	10,6	construction
transportas, ryšiai	1,0		4,4	7,9	6,8	transportation, communication
prekyba			3,7	7,9	18,6	trade

LITHUANIA IN THE MIRROR OF STATISTICS

Apie statistikos reikalingumą

„Norėdami, kad darbas klotųsi, turime gerai pažinti dirvą, ant kurios darbas atliekamas.“

„Pažinti įvairias gyvenimo sritis neįmanoma be mokslinio pagrindo – statistikos. Duot gi pamatą tvirtam pažinimui mūsų dirvos gali tiktai Lietuvos statistika įvairiose šakose... Nereikia man, rodos, aiškinti, kad statistika mūsų pačių surinkta, ne tik sustiprins mums žemę po kojomis dabar, bet ir apšvies kelią, kuriuo privalome eiti toliau.“ („Varpas“, 1896, Nr. 6)

„Kasdieniai gyvenimo reikalai, tolimesni ieškojimai ir siekimai, išpildymas norų ir užduočių šiame amžiuje mieruojasi skaitlinėmis, tokiu būdu statistika yra aiškintoja viso mūsų gyvenimo.“ („Varpas“, 1889, Nr. 4)

Dr. Vincas Kudirka

„Statistikos mokslo uždavinys – suvokti masinių reiškinių dėsningumus.“

„Statistikos skaičiai atstovauja realius objektus, o matematiškieji – abstrakčius. Statistikoje skaičiai yra tik forma, kuri atstovauja tam tikram turiniui.“

„Statistikos duomenys nelyginant veidrodys, kuris rodo gyvenimo stilizuotus vaizdus. Statistikai, kaip masinių reiškinių mokslui, rūpi, kad pasireikštų reiškinių tipiškos savybės ir išnyktų individualios.“

Prof. Gediminas Galva-Galvanauskas

„<...> jei pas mus buvo daromas visuotinis gyventojų surašymas, tai visai ne tam, kad sužinotume, kur gyvena, kad gimęs ar vedęs, kur dirba ir t. t. Petras, Jonas ir Baltrus, bet tam, kad reikale būtų galima žinoti, kiek žmonių toj ar kitoj

About the importance and relevance of statistics

Dr. Vincas Kudirka – a doctor, public figure, writer and journalist (end of the 19th century) – emphasised the importance of statistics stating that only the scientific basis – statistics – leads to the understanding of various aspects of life and the state.

Prof. Gediminas Galvanauskas-Galva – an economist, a lecturer in statistics, public figure and writer (first half of the 20th century) – described statistics as the science of mass phenomena and statistical data as a mirror of life.

Prof. Dr. Albinas Rimka – an academician, the forerunner of statistics, an economist, the Member of Parliament, Minister of Finance (first half of the 20th century) – underlined the importance of statistics and censuses for the analysis of different phenomena, their characteristics and comparability.

About the reliability of statistics

The 19th century journalists accentuated the accuracy of the data collected and the role of society in the submission of data required for the release of reliable statistical information.

About the first statistical terms

Dr. Jonas Šliūpas – a journalist, publicist, diplomat, public figure (end of the 19th–beginning of the 20th century) – introduced the Lithuanian equivalents of such statistical and economic terms as demand (dera), supply (pavada), quality (kokybė), businessman (pelnininkas), farmer (ūkininkas), etc., which in the 3rd–4th decade of the 20th century were approved by linguists.

LIETUVOS STATISTIKOS IŠTAKOS ORIGIN OF LITHUANIA STATISTICS

SVARBIAUSI LIETUVOS STATISTIKOS ISTORIJOS ŽINGSNIAI MILESTONES IN THE HISTORY OF LITHUANIAN STATISTICS

- ✳ 1528 m. pirmą kartą istoriniuose šaltiniuose paminėtas visuotinis „žemininkų“ surašymas
- ✳ 1528 – the “žemininkai” (farmers) census for the first time mentioned in historical sources
- ✳ 1861 m. atlikti Vilniaus gubernijos gyventojų religinių ir tautinių santykių tyrimai
- ✳ 1861 – the survey on national and religious relations in the Vilnius governors’ area
- ✳ 1897 m. atliktas pirmasis gyventojų surašymas pagal lyties, tikybos, verslo, amžiaus ir kitus požymius
- ✳ 1897 – the first population census by sex, confession, business, age and other characteristics

1775

LDK 1775 m. surašymo duomenimis, miestuose (vaivadijų centruose, Magdeburgo teises turinčiuose ir kt. miestuose) buvo 83 992 kiemai.

vietoj gyvena, kokia tų žmonių sudėtis ar socialinė padėtis, kaip jie tiki ar kalba ir t. t. Tas pats ir visur kitur, tai ne vien žmonių gyvenime. Atskiro žmogaus padėtis, išsimokslinimas, jo sielos pergyvenimai kartais būna svarbūs ir įdomūs jo artimiesiems, o jei žmogus prasikišęs ar visuomenės gyvenime svarbias pareigas eina – net ir tolimiems žmonėms arba visuomenei. Bet statistika ir tokiais atsitikimais neturi ko veikti, jei tų ypatybių niekur kitur nerandam arba jeigu jos nesudaro masės charakterio ir nesiduoda lyginamos. Tik charakteringos, masės pobūdį nušviečiančios žymės ar jų požymiai statistikos žymėtini ir tik tokios žymės statistikai reikšmės turi; visa kita gali būti svarbu ir įdomu psichologui arba šiaip kuriam specialistui ar individualybių mėgėjui, bet ne statistikui.“

Albinas Rimka (Statistika, 1939, Kaunas)

Apie statistikos patikimumą

Statistinės informacijos patikimumas ne kartą buvo svarstomas „Varpo“ žurnale. Suvalkų gubernijos 1898 m. „Atminties knygos“ recenzijoje buvo rašoma apie statistikos duomenis ir jų patikimumą. Jau tada recenzentai suprato, kad statistikos tikslumas priklauso nuo visuomenės dėmesio jai. „Dėl to būtų gera, kad būtų perduota statistika ne tik pagal administracijos žinias, bet ir pagal žinias privatiškas, žinoma tikslias. Ant šitos dirvos daug gero galėtų padaryti korespondentai, parsiusdami žinias iš visų kraštų apie gyventojų užsiėmimą, pelną ir t. t. iš teisingų, kad ir trumpų žinių, susirinktų didelė medžiaga ir tokiu būdu galima būtų pažinti gyvenimą su jo šviesiosiomis ir tamsiosiomis pusėmis.“ („Varpas“, 1899, Nr. 3)

About statistics today

President Valdas Adamkus – the President of Lithuania (1998–2002, 2004–2009) – on the occasion of the 80th anniversary of Lithuanian statistics pointed out the importance of statistics in decision-making for business and government, R&D and the public at large, and expressed his satisfaction with Lithuanian statistics being acknowledged and appreciated on the international scale.

Petras Gediminas Adlys – an economist, a publicist, the Director General of Statistics Lithuania (1997–2001) – states that statistics is vital for society to know as much as possible about itself, while statistics on the development of society govern political decision-making.

Arūnas Brazauskas – a journalist, an editor-in-chief of an internet portal (end of the 20th–beginning of the 21st century) – is inspired by the origin of the term “statistics” (stato in Italian means “a state”) as it mirrors what is important to the state.

Acad. Algirdas Gaižutis – an academician, the Member of Parliament, rector of Vilnius Pedagogical University (end of the 20th–beginning of the 21st century) – noted the overall usage of statistics, which no longer serve ideological needs and provide comparable, methodologically uniform figures.

Prof. Habil. Dr. Romualdas Grigas – an economist, a scientist, public figure (end of the 20th–beginning of the 21st century) – compares statistics and its objectives to a ship and its captain making efforts to take clearer, more purposeful direction.

1775

The 1775 Grand Duchy of Lithuania population census counted 83992 yards in towns (centres of voivodships, towns of Magdeburg rights and other towns).

- ✿ 1878, 1888 ir 1905 m. atlikti žemės ūkio surašymai
- ✿ 1878, 1888 and 1905 – agricultural censuses

- ✿ 1908 m. atliktas pramonės surašymas
- ✿ 1908 – the industrial census

- ✿ 1919 m. rugsėjo 6 d. įkurtas Bendrosios statistikos departamentas
- ✿ 6 September 1919 – the Department of General Statistics established

- ✿ 1921 m. sausio 1 d. pradėjo veikti Centralinis statistikos biuras
- ✿ 1 January 1921 – the Central Statistical Bureau established

- ✿ 1921 m. gegužės 21 d. paskelbti Centralinio statistikos biuro ir Nuolatinės statistikos komisijos statutai
- ✿ 21 May 1921 – the statutes of the Central Statistical Bureau and the Permanent Commission for Statistics announced

- ✿ 1922 m. Steigiamasis Seimas priėmė Visuotinio Lietuvos gyventojų surašymo įstatymą
- ✿ 1922 – the Steigiamasis Seimas (the Constituent Assembly of Lithuania) passed the Law on the Overall Population Census

Apie pirmuosius statistikos terminus

Dr. Jonas Šliūpas straipsnyje „Mokslas apie tautinį ūkį“ („Aušra“) vartojo lietuviškus ekonomikos terminus, kuriuos kalbininkai įteisino XX a. 3–4 dešimtmetyje. Terminus „pasiūla“ ir „paklausa“ pradėta vartoti tik 1924 m., nors dr. J. Šliūpas jau 1884 m. vartojo žodį „pasiūla“ (pavada) ir „dera“ (klausa). Taip pat vartojo terminus „aplinkybė“, „kokybė“, „pobūdis“, „lenktynės (konkurencija)“. Dr. Šliūpas šalia terminų „ūkininkas“, „prekiautojas“ ir „pramonininkas“ vartojo sąvoką „pelnininkas“ (atitinka dabartinius verslininkus).

Apie statistiką šiandien

„Informaciją rinkti, apdoroti ir pateikti piliečiams visais laikais buvo svarbi mūsų politinio, ekonominio ir visuomeninio gyvenimo dalis. Statistikos duomenys būdavo ir šiandien yra vienu svarbiausių darbo įrankių daugeliui valdžios, ūkio, mokslo bei kultūros institucijų.

Džiaugiuosi aukštu Lietuvos statistikos lygiu bei jo pažinimu tarptautinėse organizacijose. Esu tikras, kad toks Jūsų darbų įvertinimas, mūsų specialistų stažuotės aukščiausio lygio Europos bei pasaulio statistikos tarnybose – puiki prielaida Lietuvos statistikai ateityje plėtotis bei tobulėti.“

Prezidentas Valdas Adamkus, 1999 m. rugsėjo 23 d.

„Juk statistikų pateiktais skaičiais viskas pasakoma, jie išlieka istorijai, parodo to meto valdymo kokybę ir jos pasekmes. Istorijoje dingsta suokimai iš tribūnų, kai panaudojami statistikų parengti, bet tendencingai parinkti skaičiai, kurie savo tikrąją vertę išsaugo oficialiosios statistikos publikacijose.“

Assoc. Prof. Dr. Jonas Markelevičius – a statistician, the associate professor of Vilnius University, Deputy Director General of Statistics Lithuania (second half of the 20th–beginning of the 21st century) – sees statistics through ages serving taxation and warfare purposes, and later, in a democratic society, turning into a precondition for and even a guarantee of maintaining democracy and its growth.

Habil. Dr. Stanislovas Algimantas Martišius – a statistician, scientist, the Emeritus Professor of Economics, dean of the Vilnius University Faculty of Economics (second half of the 20th–beginning of the 21st century) – states that modern statistical methods in the 21st century will have to enrich the theory and practice of sociology, educology and political sciences and should be used for analytical purposes.

Dr. Albertas Šimėnas – an economist, the Member of Parliament, Minister of Economy (end of the 20th century) – acknowledges the importance of confidence in statistics expressed by the international community; according to him, it were namely statistics that had to show the EU whether Lithuania would be a good partner.

✿ 1923 m. atliktas pirmasis visuotinis Lietuvos gyventojų surašymas

✿ 1923 – the first Population Census in Lithuania

1923 m. Lietuvos gyventojų surašymo leidinys ir ženklelis
1923 Population Census results and a badge

✿ 1923 m. spalio mėn. 3 d. prie Centralinio statistikos biuro prijungtas Žemės ūkio ir valstybės turtų ministerijos Žemės ūkio statistikos skyrius

✿ 3 October 1923 – the Agricultural Statistics Division of the Ministry of Agriculture and State Assets affiliated to the Central Statistical Bureau

„Ekspertai, kitų šalių statistikos publikacijos mums įteigė: jeigu statistika skirta tik valstybės valdymui – ji žlugusi.“

„Tvirtinau, kad mūsų statistikai įneša ir ateityje įneš dar didesnę indėlį, informuodami skaičiais apie visuomenės raidos pokyčius, kurie, savo ruožtu, turės lemti ir valdžios sprendimus.“

„Juk statistika labai reikalinga, kad visuomenė kuo daugiau sužinotų pati apie save...“

Petras Gediminas Adlys (buvęs Statistikos departamento vadovas)

„Mane visuomet įkvepia termino „statistika“ kilmė. *Stato* itališkai reiškia valstybė, taigi statistika yra ne šiaip sau skaičiavimas, o atspindėjimas to, kas reikšminga valstybei.“

Arūnas Brazauskas, žurnalistas

„Šiuo metu mūsų krašto statistikos specialistai jau netar nauja ideologijai kaip galingam užsakovui ir šeimininkui. Jie markiruoja socialinį gyvenimą įvairiais pjūviais, sukaučia apie jį duomenis, išryškina tam tikras jo pokyčių tendencijas, kalba faktų ir skaičių kalba, atsižvelgdami į Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos ir kitų tarptautinių organizacijų rekomendacijas ir jų sukaupą gerą, didelį patyrimą.“

(„Mokslas ir gyvenimas“, 2000, Nr. 11)

Akad. Algirdas Gaižutis

„Ne viena žjymi pasaulio asmenybė mūsų dienų civilizaciją yra lyginusi su laivu, kuris išpūstomis burėmis ir didėjančiu greičiu plaukia nežinia kokia kryptimi ir netgi nežinia kokiais tikslais, arba, kad pati laivo komanda, jo vairas būtų atiduotas į neaiškaus asmens, kokio nors avantiūristo, rankas.“

Statistiką ir jos pastangas galėtume prilyginti siekimui laivo vairą paimti į tvirtesnes, patikimesnes rankas, kartu bandant suteikti tam laivui aiškesnę, tikslingesnę plaukimo kryptį.“

Prof. habil. dr. Romualdas Grigas

✿ 1924 m. pradėta rengti užsienio prekybos statistika
✿ 1924 – *the Production of foreign trade statistics launched*

✿ 1927 m. pirmą kartą sudarytas Lietuvos mokėjimų balansas
✿ 1927 – *the first Lithuanian balance of payments compiled*

✿ 1930 m. birželio 24 d. Ministrų Kabinetas priėmė Valstybės statistikos įstatymą
✿ 1930 – *the Cabinet of Ministers passed the Law on State Statistics*

✿ 1930 m. įvyko visuotinis Lietuvos žemės ūkio surašymas. 1932 m. jo duomenys paskelbti trimis kalbomis
✿ 1930 – *the overall Agricultural Census. Its data published in three languages in 1932*

✿ 1940–1990 m., sovietų okupacijos laikotarpiu, Lietuvos statistika buvo sovietinės statistikos sistemos dalis.

* Buvo atlikti keturi gyventojų surašymai – 1959, 1970, 1979 ir 1989 m.

✿ 1940–1990 – *with the outset of the soviet occupation, Lithuanian statistics became a part of the Soviet statistical system*

* *Four population censuses held in 1959, 1970, 1979 and 1989*

✿ 1990 m. balandžio 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu įsteigtas Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

✿ 18 April 1990 – *by government resolution, the Department of Statistics to the Government of the Republic of Lithuania (Statistics Lithuania) established*

✿ 1993 m. spalio 12 d. priimtas Lietuvos Respublikos statistikos įstatymas

✿ 12 October 1993 – *the Law on Statistics of the Republic of Lithuania adopted*

✿ 1995 m. Lietuvos, Latvijos ir Estijos statistikos tarnybos pasirašė Bendrąjį pareiškimą su Eurostatu

✿ 1995 – *a common declaration between Eurostat and the statistical institutes of Lithuania, Latvia and Estonia signed*

✿ 1999 m. gruodžio 23 d. priimtas Lietuvos Respublikos statistikos įstatymo pakeitimo įstatymas. 1999 m. gruodžio 31 d. jis buvo paskelbtas „Valstybės žiniuose“ Nr. 114

✿ 23 December 1999 – *the Law on the Amendment of the Law on Statistics of the Republic of Lithuania adopted. 31 December 1999 – the law published in the Official Gazette (Valstybės žinios) No 114.*

„Statistika senovėje – tai daugiausia surašymai <...>. Statistika viduramžiais tarnavo išimtinai prievolių, mokesčių surinkimo ir karybos tikslams. Statistika šaltojo karo metu yra ne tik tikrovės atspindys, bet ir tam tikras instrumentas priešingų sistemų kovoje. Socialistinėje sistemoje statistika tampa planinio ūkio instrumentu <...>. Demokratinėje visuomenėje statistika yra ne tik valdymo instrumentas, bet ir demokratijos palaikymo ir augimo prielaida, ir net garantas.“

„Nuoseklūs statistikos sistemos pokyčiai jaunos demokratijos šalyse: statistikos, kaip viešosios paslaugos, orientacijos nuoseklus keitimas – nuo išimtinio valdžios institucijų poreikio tenkinimo į statistikos paslaugų teikimą ir kitiems vartotojams tampa prielaida brandesnei demokratinei visuomenei.“

Doc. dr. Jonas Markelevičius

„Statistiniai metodai XXI a. turės praturtinti sociologijos, edukologijos ir politikos mokslų teoriją ir praktiką bei konkrečius tyrimus. Šiuolaikiniai statistinės analizės metodai turėtų būti taikomi ir nagrinėjant ūkio istoriją, archeologijoje, kriminalistikoje, ypač tipologizuojant ir klasifikuojant gausią pirminę skaitmeninę informaciją.“

Habil. dr. Stanislovas Martišius (Lietuvos statistika XX amžiuje, 1999, Vilnius)

„Europos Sąjungos šalys susikūrė Lietuvos įvaizdį pagal 1995 metų statistinius duomenis. Tokie jiems buvo pateikti. Ir kai įvairiuose tarptautiniuose susitikimuose aiškini, jog yra ne taip, – užsieniečiai paprasčiausiai netiki, nes pasitiki tik statistika. Tad norint patekti į Europos Sąjungą reikia ir patikimos statistikos – būtent statistiniai duomenys ir parodys, ar esame geri partneriai.“

Dr. Albertas Šimėnas

- ✿ 2001 m. vyko visuotinis gyventojų ir būstų surašymas
- ✿ 2001 – the overall Population and Housing Census carried out

Visuotinių surašymų ženklai / Logos of overall censuses

- ✿ 2003 m. vyko visuotinis žemės ūkio surašymas
- ✿ 2003 – the overall Agricultural Census carried out
- ✿ 2004 m. Lietuvos statistika tapo Europos statistikos sistemos (ESS) pilnateise nare
- ✿ 2004 – Lithuanian statistics became a fully-fledged member of the European Statistical System (ESS)

- ✿ 2005 m. vasario 24 d. Statistikos programos komitetas patvirtino ir paskelbė Europos statistikos praktikos kodeksą, kurio principų privalo laikytis oficialiosios statistikos institucijos
- ✿ 24 February 2005 – the Statistical Programme Committee (SPC) approved and announced the European Statistics Code of Practice, whose principles are to be followed by institutions managing official statistics

- ✿ 2007 m. lapkričio mėn. Lietuvos statistikai įteiktas atitiktį ISO 9001:2000 reikalavimams patvirtinantis sertifikatas
- ✿ 2007 – the management system of Statistics Lithuania was certified as fully compliant with ISO 9001:2000 requirements

- ✿ Nuo 2008 m. sausio 1 d. Statistikos departamentas ketverius metus atstovauja Lietuvos statistikai Jungtinių Tautų statistikos komisijoje
- ✿ As of 1 January 2008, Statistics Lithuania represents Lithuanian statistics in the UN Statistical Commission for a four-year period

- ✿ 2008 m. vyko 94-oji tarptautinė nacionalinių statistikos tarnybų generalinių direktorių (DGINS) konferencija „Oficialiosios statistikos vaidmuo mažinant administracinę našta“
- ✿ 2008 – the 94th DGINS (Directors General of the National Statistical Institutes) conference “Reduction of administrative burden through official statistics” organised in Lithuania

- ✿ 2009 m. pradėti struktūriniai pertvarkymai Lietuvos statistikos sistemoje
- ✿ 2009 – structural changes of the Lithuanian statistical system launched

Istorija

1919 m. rugsėjo 6 d. Kaune įsteigtas Bendrosios statistikos departamentas. Statistikos skyrius turėjo ir tuometinė Susisiekimo ministerija bei Miško ir Žemės ūkio departamentai prie Žemės ūkio ir valstybės turtų ministerijos. 1921 m. savarankiško departamento teisėmis pradėjo veikti Centralinis statistikos biuras prie Finansų ministerijos. Prie Centralinio statistikos biuro buvo įsteigta Nuolatinė statistikos komisija, atsakinga už statistikos rinkimo ir tvarkymo būdų nustatymą ir statistikos darbų sistemos suvienodinimą įvairiose įstaigose. Kiekviena įstaiga, norėdama rinkti statistiką, darbų planą turėjo pristatyti Centraliniam statistikos biurui, o šis peržiūrėtą planą teikdavo Nuolatinėi statistikos komisijai tvirtinti. Kadangi Klaipėdos kraštas sudarė atskirą autonominį vienetą, jame statistika buvo tvarkoma kitais pagrindais. 1925 m. buvo priimti teisės aktai, suderinantys Centralinio statistikos biuro ir Klaipėdos krašto statistikos biuro veiklą. 1929 m. Centraliniame statistikos biure buvo šeši skyriai: demografinės, žemės ūkio, pramonės ir darbo, užsienio prekybos, ekonominės konjunktūros statistikos ir kanceliarijos. Komunalinė arba savivaldybių statistika dar tik kūrėsi. Tik Kauno miesto savivaldybė turėjo statistikos biurą, kuris tvarkėsi savarankiškai. Iki 1930 m. vidurio Lietuvos Respublikos statistika buvo tvarkoma pagal Centralinio statistikos biuro ir Nuolatinės statistikos komisijos įstatymus. Tačiau šie teisės aktai buvo trumpi, juose nebuvo apibrėžtos statistikos įstaigų teisės. **1930 m. birželio 24 d. buvo priimtas naujas įstatymas valstybės statistikai tvarkyti.** Šiuo įstatymu buvo nustatyta, kad vyriausiasis valstybės statistikos vykdomasis organas yra Centralinis statistikos biuras. Svarbesniems statistikos klausimams svarstyti 1930 m.

History

On 6 September 1919, a Department of General Statistics was established in Kaunas. Statistical divisions were also present at the contemporary Ministry of Communication and departments of Forest and Agriculture under the Ministry and Agriculture and State Assets. In 1921, the Central Statistical Bureau under the Ministry of Finance started functioning as an independent department. A Standing Statistical Commission, responsible for setting the patterns for statistical data collection and management and unification of the system for statistical work in various institutions, was established at the Central Statistical Bureau. Each institution intending to collect statistics had to submit a work plan to the Central Statistical Bureau, which then provided the inspected work plan for the approval of the Standing Statistical Commission. Because Klaipėda Region made up a separate autonomous unit, statistics in this region were managed on a different basis. In 1925, legal acts were adopted which provided for the harmonisation of the activity of the Central Statistical Bureau and Klaipėda Region Statistical Bureau. In 1929, the Central Statistical Bureau had six divisions: demographic, agriculture, industry and labour, foreign trade, economic conjuncture statistics divisions and an office. Municipal statistics were under development. It was only Kaunas city municipality that had an independently managed statistical bureau. Up to the middle of 1930, statistics of the Republic of Lithuania were managed according to the laws on the Central Statistical Bureau and that on the Standing Statistical Commission. However, these legal acts were too short and did not define the rights of these statistical offices. **On 24 June 1930, a new Law on the Management of State Statistics was adopted.** This law established that the Central Statistical Bureau would be the main executive body of state statistics. In 1930, for

LIETUVOS STATISTIKOS SISTEMA THE LITHUANIAN STATISTICAL SYSTEM

STATISTIKOS VADOVAI DIRECTORS OF STATISTICS LITHUANIA

Vytautas Petrulis 1919–1919

A. Vaiciulevičius 1919–1919 Nuotraukos nėra / No foto

Gustavas Feterauskas 1920–1927

Albinas Rimka 1927–1928

prie Centralinio statistikos biuro vietoj Nuolatinės statistikos komisijos buvo įsteigta Statistikos taryba, svarščiusi metinius statistikos darbų planus, viešosios teisės kitoms įstaigoms pavedamus statistikos darbus, visuotinių surašymų organizavimo, statistikos metodologijos tobulinimo, konferencijų organizavimo ir kitus klausimus. Be Centralinio statistikos biuro, oficialiąją statistiką rengė ir kitos įstaigos. Geležinkelių valdyba tvarkė geležinkelių statistiką, Žemės ūkio rūmai – žemės ūkio sąskaitybos statistiką, Finansų ministerija – biudžeto statistiką, Viešojo atsiskaitymo įstaiga – kredito įstaigų ir kooperatyvų statistiką, Žemės ūkio ministerija – miškų statistiką.

1940 m. prasidėjo sovietinės statistikos raidos etapas. Kaune buvęs Centralinis statistikos biuras buvo pertvarkytas į Centrinį statistikos biurą Vilniuje kuris priklausė Finansų liaudies komisariato sistemai, kiek vėliau vietoj jo įsteigta Liaudies ūkio apskaitos valdyba, 1944 m. pervardyta į Statistikos valdybą ir prijungta prie Lietuvos SSR valstybinės plano komisijos. Nuo 1948 m. Statistikos valdyba buvo nekart pertvarkoma – keičiamas pavadinimas ar pavaldumas. Galiausiai 1987 m. Centrinė statistikos valdyba reorganizuota į Lietuvos SSR valstybinį statistikos komitetą.

Sovietiniam statistikos laikotarpiui būdingas planinės ekonomikos reikalavimų vykdymas, išsitiesiniai statistiniai tyrimai ir mechanizuoti skaičiavimo darbai. Visuose rajonuose ir respublikinės priklausomybės miestuose buvo įkurti statistikos padaliniai (statistikos skyriai, vėliau – mašininio skaičiavimo stotys ar centrai), Vilniuje – statistikos valdyba. Kai kurių sričių statistiką tvarkė ministerijos ir kitos institucijos, nustatyta tvarka suvestinius duomenis

dealing with major statistical issues, a Statistical Council was established under the Central Statistical Bureau, which replaced the Standing Statistical Commission and dealt with annual statistical work plans, statistical work delegated to other institutions under public law, organisation of overall censuses, improvement of statistical methodology, organisation of conferences and other issues. Alongside the Central Statistical Bureau, official statistics were prepared by other institutions: the Railway Office managed railway statistics, Agricultural Chamber – agricultural accounts statistics, Ministry of Finance – budget statistics, Public Reporting Institution – credit institutions and cooperatives statistics, Ministry of Agriculture – forest statistics.

In 1940, a Soviet statistics development stage started. *The Central Statistical Bureau in Kaunas was reorganised to a Central Statistical Bureau in the system of the Financial People's Commissariat in Vilnius; later, it was replaced by the National Economic Accounting Board, which in 1944 was renamed the Statistical Board and affiliated to the State Planning Committee of the Lithuanian SSR. From 1948, the Statistical Board was repeatedly reorganised – its name and subordination were changed. Finally, in 1987, the Central Statistical Board was reorganised to the National Statistical Committee of the Lithuanian SSR.*

The Soviet period of statistics was characterised by the execution of the requirements of planned economy, total (census) surveys and mechanised calculation work. Statistical departments (statistical divisions, later – machine computation stations or centres) were established in all regions and cities and towns of republican subordination, and a statistical board was established in Vilnius. Statistics of certain areas were managed by ministries and other institutions, which, according to a set order, submitted aggregated

Domas Micuta	1928–1941	
Pranas Tamošaitis	1941–1944	
Nikolaj Semakov	1944–1953	
Nikolaj Kaspirovič	1953–1954	Nuotraukos nėra / No foto
Boris Dubasov	1954–1973	

teikusios Centrinei statistikos valdybai. Tai buvo duomenys apie eksportą ir importą, teisėsaugą, nusikalstamumą, biudžetų vykdymą, sveikatos apsaugą, bendrojo lavinimo mokyklas ir moksleivius, profsąjungų veiklą ir kt.

1990 m. atkūrus nepriklausomą valstybę, prasidėjo naujas Lietuvos statistikos etapas. **1990 m. balandžio 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 114 įsteigtas Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, 1993 m. priimtas Lietuvos Respublikos statistikos įstatymas.** Lietuvos statistika buvo pertvarkoma atsižvelgiant į rinkos ekonomikos poreikius.

Iki 2002 m. Statistikos departamento sistemą sudarė 10 apskričių statistikos valdybų ir 38 rajonų bei miestų statistikos skyriai – savarankiški juridiniai vienetai. Statistinių duomenų apdorojimą, informacinių technologijų palaikymą ir plėtrą užtikrino ir poligrafijos paslaugas teikė Statistikos departamento įkurta viešoji įstaiga „Statistikos centras“. 2005 m. ši viešoji įstaiga buvo panaikinta, o jos funkcijas perėmė Statistikos departamentas. 2002–2004 m. buvo atlikta teritorinių statistikos įstaigų reforma. Nuo 2004 m. liepos mėn. Statistikos departamento sistemą sudaro 5 teritorinės statistikos valdybos Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje su priskirtais atitinkamais šalies teritorijos administraciniais vienetais. Pagrindinės Statistikos departamento teritorinių įstaigų funkcijos yra statistinių duomenų surinkimas, pirminių duomenų bazių parengimas, statistinės informacijos sklaida ir populiarinimas.

2004 m. Lietuvos statistika tapo pilnateise Europos statistikos sistemos nare.

data to the Central Statistical Board; these were data on exports and imports, law enforcement, crime, budget management, health care, general schools and pupils, trade union activity, etc.

*After the restoration of independence in 1990, a new phase in Lithuanian statistics started. **On 18 April 1990, under Resolution No 114 of the Government of the Republic of Lithuania, the Department of Statistics to the Government of the Republic of Lithuania (Statistics Lithuania) was established; in 1993, the Law on Statistics of the Republic of Lithuania was adopted.** Lithuanian statistics were reorganised taking into consideration the demands of the market economy.*

Up to 2002, the system of Statistics Lithuania comprised 10 county statistical boards and 38 regional and city/town statistical divisions – independent legal units. Statistical data processing, information technology management and development was provided and typesetting services were rendered by a public institution Statistikos centras (Statistical Centre) established by Statistics Lithuania. In 2005, this public institution was abolished, and its functions were taken over by Statistics Lithuania. In 2002–2004, a reform of regional statistical offices was carried out. As of July 2004, the system of Statistics Lithuania comprises 5 regional statistical offices in Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai and Panevėžys with respective administrative territorial units attached to them. The main functions of these regional offices of Statistics Lithuania are as follows: statistical data collection, creation of primary data-bases, dissemination and promotion of statistical information.

In 2004, Lithuanian statistics became a fully-fledged member of the European Statistical System (ESS).

Jurij Rusenko 1973–1975

Kazimieras Lengvinas 1975–1989

Vladislovas Jankauskas 1989–1992

Vladimiras Trukšinas 1992–1993

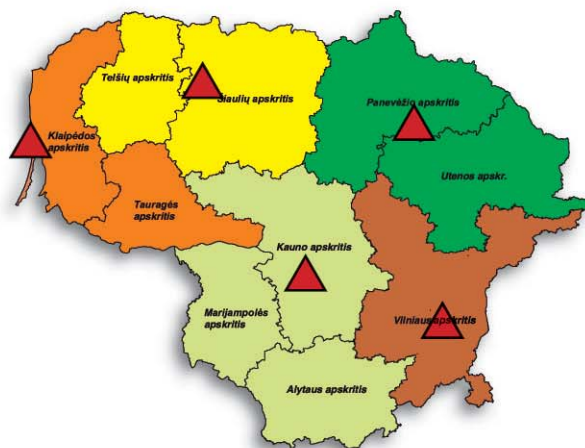
Dabartis ir perspektyvos

Statistikos departamentas yra šalies oficialiąją statistiką koordinuojanti valstybės institucija, įgyvendinanti bendrą valstybės politiką statistikos metodologijos ir organizavimo srityse. Be Statistikos departamento, savo srities statistiką tvarko **ministerijos, kitos valstybės institucijos bei įstaigos ir Lietuvos bankas**. Oficialiąją statistiką tvarkančios institucijos ir įstaigos savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos statistikos įstatymu ir Statistikos departamento rengiama Oficialiosios statistikos darbų programa, kurią vadovaudamasis Vyriausybės suteiktais įgaliojimais tvirtina Statistikos departamento generalinis direktorius.

The present and the outlook

Statistics Lithuania is a state institution coordinating official statistics of the country and implementing general public policy in the fields of methodology and organisation of statistics. Alongside **Statistics Lithuania**, statistics in respective areas are managed by **ministries, other public authorities and agencies and the Bank of Lithuania**. Public authorities and agencies managing official statistics in their activity follow the Law on Statistics of the Republic of Lithuania and the Work Programme of Official Statistics, prepared by Statistics Lithuania and approved, with the authorisation of the Government, by the Director General of Statistics Lithuania.

Teritorinių statistikos valdybų išsidėstymas

Location of regional statistical offices

Kęstutis Zaborskas 1993–1997

Petras Gediminas Adlys 1997–2001

Algirdas Gediminas Šemeta
2001–2008

L. e. generalinio direktoriaus pareigas
Vilija Lapėnienė nuo 2009
Acting since 2009

Oficialiosios statistikos efektyvumui didinti, statistikos sričių metodikoms tobulinti sudaromos **tarpinstitucinės darbo grupės ir komisijos**, pvz., Naštos verslui mažinimo, Europos statistikos praktikos kodekso įgyvendinimo, Euro įvedimo Lietuvos Respublikoje prielaidoms nagrinėti ir sprendimams priimti, 2010 m. visuotiniam žemės ūkio surašymui organizuoti ir metodologiniams klausimams spręsti ir pan.

Kitiems svarbiems visos statistikos sistemos veiklos aspektams nagrinėti ir tobulinti sudaromos **komisijos ir darbo grupės**, pvz., Terminijos komisija, Metodinė komisija, Departamento valdymo struktūros tobulinimo darbo grupė, Vartotojams teikiamų paslaugų gerinimo darbo grupė ir pan.

Statistikos departamento patariamoji institucija yra **Statistikos taryba**, nagrinėjanti svarbiausius statistikos organizavimo ir metodologijos klausimus, darbų programas, rengianti išvadas bei teikianti siūlymus Statistikos departamentui. Statistikos tarybą sudaro valstybės ir vietos savivaldos institucijų, įstaigų, tvarkančių statistiką, mokslo įstaigų, visuomeninių organizacijų, įmonių, kitų respondentų bei žiniasklaidos atstovai. Statistikos tarybos sudėtį ir nuostatus tvirtina Vyriausybė.

Lietuvos statistikų sąjunga yra visuomeninė savanoriška organizacija, siejanti narius, kurie domisi statistikos veikla ir prisideda prie jos plėtros ir tobulinimo. Statistikų sąjungos nariai yra oficialiąją statistiką tvarkančių institucijų, akademinės visuomenės atstovai, analitikai, statistikai praktikai. Sąjungos paskirtis ir tikslas yra nagrinėti statistikos teorines ir praktines problemas, teikti pasiūlymus ir konsultuoti diegiant mokslo laimėjimus praktikoje, ugdyti savo narių profesinį sąmoningumą, solidarumą, kelti jų kvalifikaciją.

*With the aim of enhancing the efficiency of official statistics and improving methodologies in various areas of statistics, **interinstitutional working groups and commissions** are established, e.g. for the reduction of the burden on businesses, implementation of the European Statistics Code of Practice, analysis of preconditions for the introduction of the euro in the Republic of Lithuania and respective decision-making, organisation of the Agricultural Census 2010 and solving respective methodological issues, etc.*

*For the analysis and improvement of other important aspects of the entire statistical system, various **commissions and working groups** are established, e.g. a Terminology Commission, Methodology Commission, Working Group for the Improvement of the Institution's Management System, Working Group for the Improvement of User Service, etc.*

*An advisory body to Statistics Lithuania is the **Statistical Council**, dealing with the main issues of methodology and organisation of statistics, work programmes, preparing conclusions and providing proposals to Statistics Lithuania. The Statistical Council comprises the representatives of state and local self-government institutions and agencies managing statistics, scientific institutions, non-governmental organisations, enterprises and other respondents and the media. The composition and regulations of the Statistical Council are approved by the Government.*

*The **Lithuanian Union of Statisticians** is a voluntary non-governmental organisation, uniting members taking interest in statistical activity and contributing to its development and improvement. The members of the union are the representatives of institutions managing official statistics, academic society, analysts, practicing statisticians. The mission and objective of the union is the analysis of theoretical and practical statistical problems, provision of proposals and advice in the field of embodying scientific achievements, cultivation of professional consciousness, development and solidarity of its members.*

Statistikos departamento ir jo skyrių vadovai 2008 m.
SD management 2008

STATISTIKOS DEPARTAMENTO MISIJA

Rengti ir aprūpinti gyventojus, verslą, mokslą ir institucijas aukštos kokybės statistine informacija, reikalinga pagrįstai reiškinų analizei, sprendimų priėmimui bei skatinančia diskusijas šaliai aktualiais klausimais, aktyviai dalyvauti plėtojant tarptautinę statistiką.

TIKSLAS

Išplėsti paslaugas vartotojams, tinkamiausia forma teikiant išsamią ir detalią oficialiąją statistinę informaciją vieno kontakto principu, racionaliai naudojant išteklius ir nedidinant statistinės atskaitomybės naštos respondentams.

STRATEGINĖS KRYPTYS

- ✿ Statistikos sričių tobulinimas ir plėtra, statistinės informacijos rengimo proceso optimizavimas
- ✿ Personalo ugdymas ir valdymas
- ✿ Išteklių (finansinių, IT) valdymo tobulinimas
- ✿ Naštos respondentams stebėseną ir mažinimas
- ✿ Ryšių su partneriais plėtojimas
- ✿ Vartotojams teikiamų paslaugų gerinimas
- ✿ Visuomenės statistinio raštingumo ugdymas

MISSION OF STATISTICS LITHUANIA

To prepare and provide society, business, the science and institutions with high quality statistical information, necessary for substantiated analysis of phenomena, decision-making as well as stimulating discussions on issues pertinent to the country, to participate actively in the development of international statistics.

OBJECTIVE

To develop services for users by providing comprehensive and detailed official statistics in the most appropriate form following the single contact point principle, by rationally using the resources and without increasing the response burden.

STRATEGIC TRENDS

- ✿ *Development of statistical areas, improvement of the statistical information preparation process*
- ✿ *Improvements in personnel management*
- ✿ *Development of resource management (finance, IT)*
- ✿ *Statistical response burden monitoring and reduction*
- ✿ *Development of relations with partners*
- ✿ *Improvement of user services*
- ✿ *Cultivation of statistical literacy*

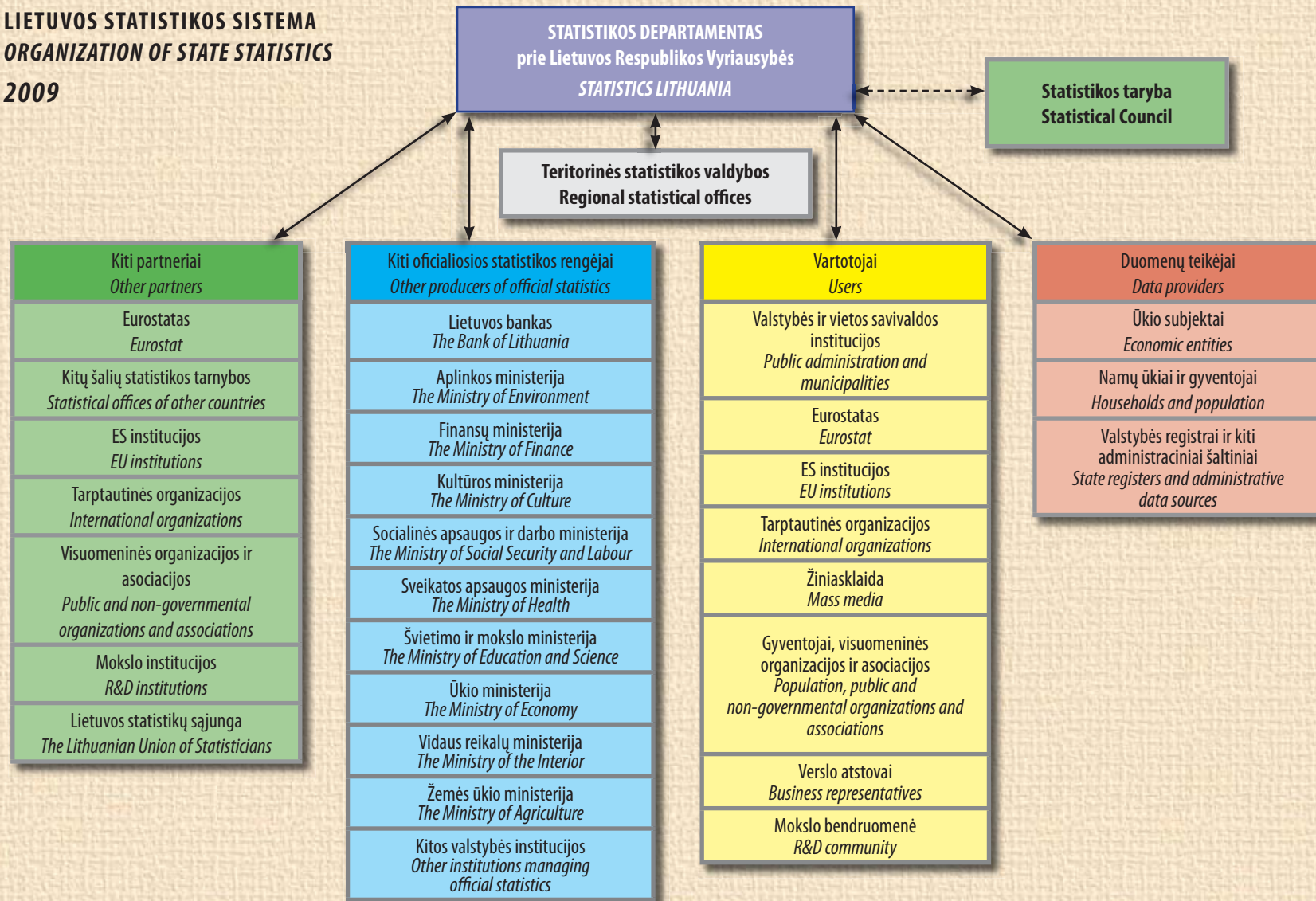

Statistikos departamento vadovybė, 2009 m.
Top management of Statistics Lithuania, 2009

Statistikos departamento 2008 – 2012 metų veiklos strategija
Strategy of Statistics Lithuania for 2008–2012

LIETUVOS STATISTIKOS SISTEMA
ORGANIZATION OF STATE STATISTICS
2009

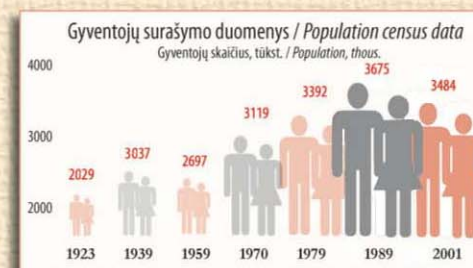
Istorija

Tarpukario Lietuvos statistikos raida skirstoma į du etapus: 1918–1929 ir 1930–1940 m. Pagrindinis Bendrosios statistikos departamento, o vėliau Centralinio statistikos biuro uždavinys buvo nustatyti nepriklausomos Lietuvos gyventojų skaičių ir sukurti užsienio prekybos, pramonės ir kainų statistikos pagrindus. **1923 m. vyko pirmasis visuotinis nepriklausomos Lietuvos gyventojų surašymas.** Atlikus visuotinį gyventojų surašymą, Centralinis statistikos biuras ėmėsi tvarkyti kitas statistikos sritis. 1923 m. Centraliniam statistikos biurui buvo priskirtas Žemės ūkio ir valstybės turtų ministerijos Žemės ūkio statistikos skyrius. Einamosios gyventojų statistikos tvarkymas jungė natūralaus ir mechaninio gyventojų judėjimo, viešosios sveikatos, švietimo ir teisingumo statistiką. Žemės ūkio statistika iki 1930 m. buvo grindžiama žemės ūkio korespondentų ir apskričių bei rajonų agronomų pranešimais. Darbo, pramonės gamybos, prekybos įmonių, ligonių kasų statistika išsamiau pradėta tvarkyti 1929–1930 m. Užsienio prekybos statistika Lietuvoje buvo pradėta rinkti nuo 1919 m. gegužės 8 d., t. y. nuo laikinojo Lietuvos muitų tarifo paskelbimo dienos. Duomenys buvo renkami iš muitinių bendrų žinių, nuo 1923 m. muitinėse buvo pradėtos pildyti atskiros užsienio prekybos statistikai skirtos kortelės, 1925 m. įvesta statistikos deklaracijų sistema. Tarptautinių mokėjimų statistiką tvarkė Centralinis statistikos biuras. Lietuvos mokėjimų balansas, pirmą kartą sudarytas 1927 m., apėmė 1924–1926 m. duomenis. Analogiški balansai buvo sudaromi kasmet, vadovaujantis Tautų Sąjungos rekomenduotais principais, pagal nustatytą pajamų ir išlaidų strateginių grupių sistemą. Duomenys daugumai balanso straipsnių buvo renkami iš valstybės, savivaldybių ir privačių

History

The development of interwar Lithuanian statistics is divided into two stages: 1918–1929 and 1930–1940. The main task of the Department of General Statistics, later the Central Statistical Bureau, was to determine the population of the independent Lithuania and to lay the basis for foreign trade, industry and price statistics. In 1923, the first Population Census took place in the independent Lithuania. Having carried out the population census, the Central Statistical Bureau started organising other statistical areas. In 1923, the Agricultural Statistics Division of the Ministry of Agriculture and State Assets was affiliated to the Central Statistical Bureau. The organisation of current population statistics encompassed natural and mechanical population increase, public health, education and justice statistics. Up to 1930, agricultural statistics were based on reports from agricultural reporters and county and regional agronomists. The comprehensive management of labour, industrial production, trade enterprises, patients' funds statistics was started in 1929–1930. The collection of foreign trade statistics in Lithuania was lunched on 8 May 1919, i.e. from the day of the pronouncement on the temporary Lithuanian customs tariff. First, data were collected based on general customs information; from 1923, the filling in of special cards meant for the purpose of foreign trade statistics was started at customs; in 1925, a system of statistical declarations was introduced. International payments statistics were managed by the Central Statistical Bureau. The Lithuanian balance of payments, for the first time compiled in 1927, covered data for the years 1924–1926. Analogous balances were compiled on an annual basis, in pursuance of the principles recommended by the League of Nations, according to an established system of strategic income and expenditure groups. Data for most

STATISTIKOS SRIČIŲ RAIDA DEVELOPMENT OF STATISTICAL AREAS

1928

Daugiausia gyventojų emigravo į Argentiją, Kanadą, Braziliją. 70 proc. išvykusiųjų prieš išvykdami vertėsi žemės ūkio darbais. Key emigration directions - Argentina, Canada, Brasil. 70% engaged in agriculture.

įstaigų. Žinias apie Klaipėdos krašto tarptautinius mokėjimus surinkdavo ir pristatydavo Klaipėdos krašto statistikos biuras.

1930 m. birželio 24 d. priėmus Valstybės statistikos įstatymą, prasidėjo antrasis nepriklausomos Lietuvos statistikos etapas. 1930–1940 m. buvo pradėta rengti šeimų biudžetų ir vartojimo, Lietuvos tarptautinių mokėjimų statistika, suintensyvėjo Lietuvos statistikų tarptautinis bendradarbiavimas, didesnį užmojį įgavo ekonominės konjunktūros statistika, buvo pradėtas sisteminis statistinis stebėjimas. Centralinio statistikos biuro ekonominės konjunktūros skyrius tvarkė kainų, finansų ir pinigų, susisiekimo, statybos, žvejybos, akcizuojamų prekių bei monopolijų, kredito, kooperacijos, akcinių bendrovių, pensijų statistiką ir mokėjimų balanso sudarymą. 1930 m. pradėti rinkti statistiniai duomenys apie pensininkus. Laikantis Tarptautinio žemės ūkio instituto nustatytos programos, **1930 m. buvo atliktas visuotinis Lietuvos žemės ūkio surašymas.** Stokodama lėšų Lietuva tik 1938 m. prisidėjo prie Tautų Sąjungos 1928 m. priimtos Ekonominės statistikos tarptautinės konvencijos.

Sovietiniu laikotarpiu statistika pagal galimybes atspindėjo to meto socialinę ekonominę padėtį ir buvo orientuota į planinių užduočių vykdymo stebėseną. Pramonės statistikoje buvo rengiami duomenys apie pramonės įmones, produkcijos gamybą natūrine ir vertine išraiška, gamybos pajėgumą, pagrindinių gaminių savikainą, darbuotojų skaičių, jų profesinę ir amžiaus sudėtį, uždarbį, darbo našumą ir kt. Transporto statistikoje buvo rengiami duomenys apie visų rūšių transporto veiklą, fiksuojamas individualių lengvųjų automobilių skaičius. Statybos ir kapitalinių įdėjimų statistikos srityje buvo rengiama informacija apie kapitalinius

of the balance sheet items were collected from state, municipal and private institutions. Information on international payments of Klaipėda region was collected and provided by Klaipėda Region Statistical Bureau.

After the adoption of the Law on State Statistics on 24 June 1930, the second development stage of statistics of the independent Lithuania started. In 1930–1940, the production of family budget and consumption, Lithuanian international payments statistics was launched, international cooperation of Lithuanian statisticians intensified, economic conjuncture statistics were steadily expanding, systematic statistical observation of construction was launched. The Economic Conjuncture Division of the Central Statistical Bureau managed price, finance and monetary, communication, construction, fishing, excise goods and monopolies, credit, cooperation, public companies, pension statistics and the compilation of the balance of payments. In 1930, the collection of statistical data on pensioners was launched. In pursuance of the programme established by the International Institute of Agriculture, an **Agricultural Census of Lithuania was conducted in 1930.** Due to the lack of resources, it was only in 1938 that Lithuania joined the International Convention relating to Economic Statistics, adopted by the League of Nations in 1928.

In the Soviet period, statistics, whenever possible, reflected the current socioeconomic situation and were oriented to the monitoring of the implementation of planned tasks. In industry statistics, data on industrial enterprises, production of goods in volume and value terms, productive capacity, cost price of basic goods, the number of employees, their occupational and age structure, earnings, labour productivity, etc. were produced. In transport statistics, data on all kinds of transport activity, the

1922

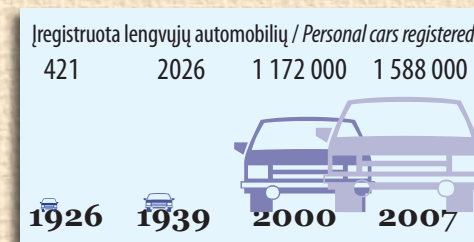
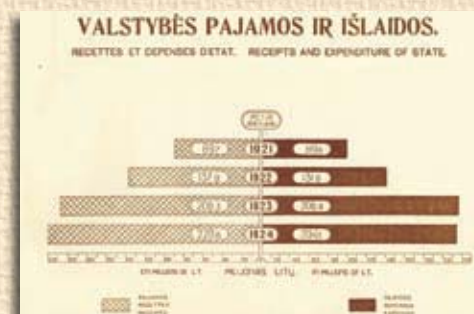
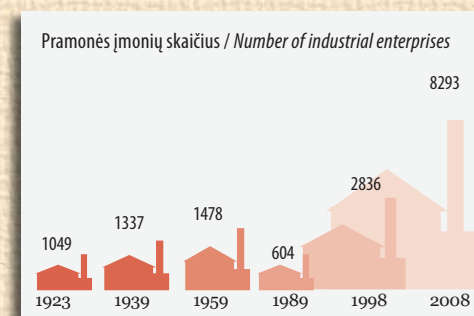
1922 m. spalio 1 d. įvesta auksu pagrįsta valiuta – litas (0,150462 gramo gryno aukso). Lito paritetas buvo pritaikytas doleriui – 1 \$ = 10 LT. Faktiškai litų banknotų padengimas auksu ir svetima valiuta nenukrito žemiau 72 proc., o dažnai siekė 80 proc. 1993 birželio 25 d. litas vėl tapo nacionaline valiuta (1 EUR = 3,4528 LT).

1 October 1922, the litas – currency based on gold - introduced (0.150462 grams of gold). The litas parity against the dollar was 1 \$ = 10 LTL. Backing of banknotes of the litas in gold and foreign currency actually did not fall lower than 72%, frequently exceeding 80%. The litas as the national currency was reintroduced 25 June 1993, its exchange rate 1 EUR = 3.4528 LTL

įdėjimus pagal paskirtį į ūkio šakas, apie statybos organizacijų veiklą, statomus ir pastatytus objektus. Taip pat buvo rengiama žemės ūkio produkcijos gamybos, žemės naudojimo, ūkių veiklos, darbo žemės ūkyje statistika. Ji buvo palyginama su tuometinėmis sąjunginėmis respublikomis, o kai kurie rodikliai – derlingumas, gyvulių produktyvumas, produkcijos gamyba ir suvartojimas vienam gyventojui – ir su kitomis šalimis. Svarbi buvo vidaus prekybos statistika. Nuo jos rodiklių priklausė, kokie mažmeninės prekybos fondai bus skirti, kaip Lietuvos žmonės bus aprūpinami prekėmis. 1962 m. pradėtos statistiškai stebėti naujos technologijų bei darbo organizavimo formos, pradėta rengti techninės pažangos statistika. 1979 m. buvo pradėtas stebėti ir fiksuoti aplinkos apsaugos priemonių įgyvendinimas, pradėta rengti gamtos išteklių ir aplinkos apsaugos statistika. Bendradarbiaujant su finansų, bankų ir kitais specialistais, buvo atliekami finansinių srautų tarp Lietuvos ir buvusios sąjungos skaičiavimai, taip pat pradėti rengti tarpšakiniai balansai, produkcijos įvežimo ir išvežimo statistika, skaičiuojamas visuminis visuomeninis produktas, nacionalinės pajamos. Gyventojų biudžetų statistika atspindėjo gyventojų pajamų ir išlaidų struktūrą. Aštuntajame dešimtmetyje išsiskyrė socialinė statistika, jai buvo priskirta teisėtarkos, nusikalstamumo ir kita statistika. Buvo rengiama gyventojų, sveikatos apsaugos, kultūros ir švietimo statistika. Pasirengiant 1959 m. surašymui buvo įkurtas Gyventojų surašymų skyrius. Jis organizavo surašymus, rengė ir skelbė rezultatus. **buvo atlikti keturi gyventojų surašymai – 1959, 1970, 1979 ir 1989 m.** Surašymai gana tiksliai atspindėjo gyventojų demografinę ir tautinę sudėtį, augantį išsilavinimą, ūkio šakų darbuotojų profesinę sudėtį. Paskutinio, nepriklausomybės atkūrimo išvakarėse vykusio,

number of private cars were produced. In the field of construction and capital investment statistics, information on capital investment by purpose and industry, activity of construction organisations, structures being built and those completed was produced. Moreover, agricultural production, land use, farm activity, agricultural labour statistics were produced. They were comparable with those of contemporary union republics, while certain indicators – yield, animal productivity, manufacture of products and consumption per capita – with those of other countries. High importance was attached to domestic trade statistics: what retail trade funds would be allocated, how Lithuanian people would be provided with goods – it all depended on these indicators. In 1962, statistical observation of new forms of technology and work organisation, as well as technical progress statistics, was launched. In 1979, the observation and recording of the implementation of environmental protection measures, as well as production of natural resources and environmental protection statistics, was launched. In cooperation with finance, banking and other professionals, estimates of financial flows between Lithuania and the former Soviet Union were made; the compilation of interindustry balance, production of imports and exports statistics, calculation of gross national product, national income were launched. Population budget statistics reflected the structure of income and expenditure of the population. In the 80s, social statistics detached from general statistics to include law and order, crime and similar statistics. Population, health care, culture and education statistics were produced. In preparation for the census of the year 1959, a Population Census Division was established, which organised censuses, prepared and published their results. **Four population censuses were carried out – in 1959, 1970, 1979 and 1989.** The censuses fairly accurately reflected the demographic

surašymo rezultatai buvo sėkmingai naudojami Lietuvos valstybės institucijose.

Atkūrus nepriklausomybę buvo imtasi priemonių statistikai reorganizuoti. Nuo 1990 m. Lietuvos statistika aktyviai pradėjo kurti sistemą, grindžiamą demokratinės valstybės principais. **1993 m. Lietuvos Respublikos Seimo priimtas Lietuvos Respublikos statistikos įstatymas apibrėžė pagrindines statistinių duomenų rinkimo, konfidencialumo užtikrinimo, apibendrinimo, pateikimo ir naudojimo nuostatas.** Nuo 1992 m. Lietuva įsitraukė į Europos palyginimų programą, kurios tikslas – apskaičiuoti nacionalinių valiutų perkamosios galios paritetus ir remiantis jais atlikti pagrindinio makroekonomikos rodiklio – bendrojo vidaus produkto (BVP) – tarptautinius palyginimus. Statistinės informacijos palyginamumą užtikrina Europos ir tarptautiniai klasifikatoriai, ypač intensyviai rengti 1997–1999 m. iš PHARE lėšų. Sukurta Centrinė klasifikatorių duomenų bazė, kurios tvarkytoju 2005 m. paskirtas Statistikos departamentas. Plėtojant šalies rinkos ūkio santykius, 1992 m. buvo pradėta diegti nacionalinių sąskaitų sistema. Vėliau buvo tęsiami darbai siekiant nacionalinių sąskaitų sistemą plėtoti ir tobulinti pagal Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos reikalavimus (ESS'95). **Atlikti du surašymai: 2001 m. visuotinis gyventojų ir būstų surašymas ir 2003 m. visuotinis žemės ūkio surašymas.** Įgyvendinant socialines ir ekonomines reformas, formuojant ekonominę ir socialinę šalies politiką ypač svarbi tapo demografinė ir socialinė statistika. Nuo 1997 m. pradėta rengti lyčių statistika, leidžianti įvertinti vyrų ir moterų padėtį visuomenėje ir užtikrinti jos pokyčių stebėseną. 1994 m. pradėti naudoti, o paskutini

and ethnic composition of the population, rising overall level of education, occupational structure of workers in various branches of industry. The results of the last census, carried out on the eve of the restoration of independence, were successfully used in the public institutions of Lithuania.

*After the restoration of independence, measures were taken for the reorganisation of statistics. From 1990, the active creation of a system based on the principles of a democratic state was launched in Lithuanian statistics. The Law on Statistics of the Republic of Lithuania, adopted by the Government of the Republic of Lithuania in 1993, defined the main provisions for the collection, ensuring confidentiality, aggregation, publication and use of statistical data. From 1992, Lithuania joined the European Comparison Programme, whose purpose is to calculate purchasing power parities (PPPs) of national currencies and, based on PPPs, to make international comparisons of the main macroeconomic indicator – gross domestic product (GDP). The comparability of statistical information is ensured by the use of European and international classifications, which were being particularly intensively prepared over 1997–1999 from PHARE funds. A Central Classifications Database was created; in 2005, Statistics Lithuania was delegated the function of its management. In 1992, in developing national market economy relations, the introduction of the System of National Accounts (SNA) was started. Later this work was continued in order to expand the SNA and improve it in pursuance of the requirements of the European System of National and Regional Accounts (ESA'95). **Two censuses were carried out: the Population and Housing Census in 2001 and Agricultural Census in 2003.** In carrying out social and economic reforms, forming economic and social state policy, demographic and social*

1871

Klaipėdos jūrų uosto prekių apyvarta: atvežta prekių už 23 446 tūkst. markių, išvežta už 28 408 tūkst. markių

Goods turnover in the Klaipėda seaport: imported for 23 446 thous. marks, exported for 28 408 thous. marks.

2007

Krovinių pakrovimas ir iškrovimas Klaipėdos jūrų uoste ir Būtingės terminale: 31 939 tūkst. tonų

Goods loaded and unloaded in the Klaipėda seaport and Butinge Terminal 31 939 thous. tons

dvidešimtojo amžiaus dešimtmetį ypač sparčiai plėtoti imčių tyrimai. Taip pat statistikoje pradėti diegti ekonometriniai ir matematinio modeliavimo metodai. Siekiant apskaičiuoti trumpalaikę vartotojų kainų indekso (VKI) prognozę, nuo 1994 m. sistemingai atliekamas VKI modeliavimas. Naudojant ekonometrinius ir balansinius modelius, nuo 1998 m. pradėtas vertinti BVP.

Siekiant įsilieti į Europos statistikos sistemą, iki 2004 m. didelis dėmesys buvo skiriamas visoms statistikos sritims įvertinti ir jų atitiktį ES statistikos teisės aktų reikalavimams nustatyti.

Dabartis ir perspektyvos

Pastaraisiais metais pagrindiniai Statistikos departamento veiklos prioritetai buvo statistikos sričių tobulinimas, partnerių ir vartotojų poreikių tenkinimas, teikiamų paslaugų plėtra ir kokybės gerinimas, visuomenės statistinio raštingumo ugdymas. Atsirado būtynbė statistiškai vertinti kai kuriuos reiškinius, pvz., nedeklaruotą migraciją, šešėlinę ekonomiką, turizmo srautus, užsienio įmonių Lietuvoje ir Lietuvos įmonių užsienyje veiklą, ūkio subjektų teikiamų paslaugų kainas, struktūrą ir pan.

Įdiegta ir 2007 m. sertifikuota Statistikos departamento kokybės vadybos sistema, pagrįsta statistikos vartotojų poreikių tenkinimu ir apimanti statistinių tyrimų organizavimą bei statistinės informacijos rengimą ir sklaidą.

Šiuo metu departamente diegiama **bendra informacinė veiklos ir išteklių planavimo ir apskaitos sistema,** kurią sudarys tarpusavyje integruoti sistemos moduliai:

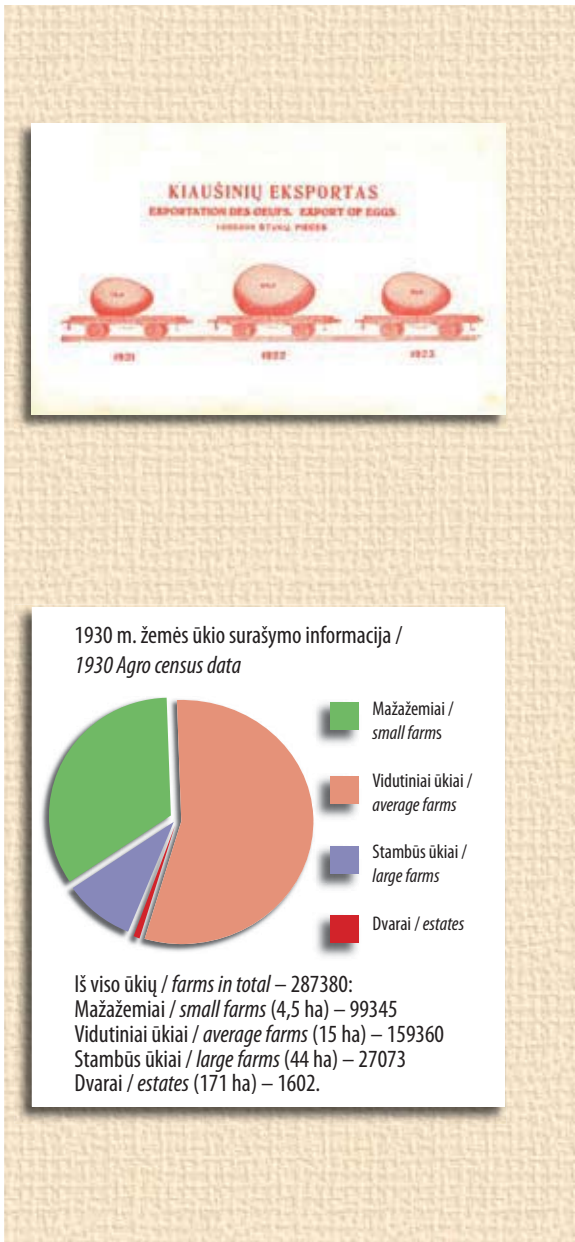
statistics have been growing in importance. From 1997, the production of gender statistics was launched, which allowed assessing the position of women and men in society and ensuring the monitoring of its changes. In 1994, sample surveys were brought into use, while in the last decade of the 20th century their use was expanded rapidly. Moreover, the introduction of econometric and mathematical modelling methods was launched. From 1994, for the purpose of calculating a short-term Consumer Price Index (CPI) forecast, CPI modelling has been carried out on a systematic basis. From 1998, through the use of econometric and balance models, GDP estimation has been started.

Up to 2004, for the purpose of successfully joining the European Statistical System, considerable attention was devoted to the assessment of all statistical areas and determining their conformity to the requirements of EU statistics-related legal acts.

The present and the outlook

In recent years, the main priorities of Statistics Lithuania have been as follows: the development of statistical areas, satisfaction of partner and user needs, expansion of the range of services offered and quality improvement, cultivation of statistical literacy of society. A necessity emerged to statistically estimate certain phenomena, e.g. undeclared migration, non-observed economy, tourist flows, activity of foreign enterprises in Lithuania and Lithuanian enterprises abroad, service producer prices and structure of such services, etc.

A quality management system, based on the satisfaction of statistical user needs and covering the organisation of statistical surveys and production and dissemination of statistical information, was introduced at Statistics Lithuania and certified in 2007.

- ✿ finansų apskaita;
- ✿ projektų planavimas ir valdymas;
- ✿ ryšių su vartotojais valdymas;
- ✿ užduočių ir darbų sekų valdymas;
- ✿ darbo laiko ataskaitos;
- ✿ darbo užmokesčio apskaita;
- ✿ personalo valdymas.

Statistikos departamentas su **statistinės atskaitomybės naštos mažinimo sistema** pateko į 2008–2009 m. Europos įmonių apdovanojimo už viešąsias iniciatyvas remiant verslumą Europoje finalą. Dėl apdovanojimo varžėsi daugiau kaip 350 ES nacionalinių, regionų ir vietos valdžios institucijų.

Statistikos departamentas didelį dėmesį skiria statistinės atskaitomybės naštos mažinimo priemonėms, plėtoja statistinių duomenų rinkimo elektronine forma sistemą, statistikai rengti naudoja vis daugiau administracinių duomenų.

Naštos stebėsenos sistema leidžia vertinti ūkio subjektų sugaištą laiką statistiniams duomenims rengti ir statistinėms ataskaitoms pildyti. Statistikos departamento siekis – iki 2012 m. naštą respondentams sumažinti ketvirtadaliu.

At the moment, a Business Information System for activity, resource planning and accounting is being introduced at Statistics Lithuania; it will comprise the following mutually integrated modules:

- ✿ enterprise resource planning;
- ✿ project planning and management;
- ✿ customer relationship management;
- ✿ task and workflow management;
- ✿ time reporting;
- ✿ payroll accounting;
- ✿ personnel management.

*Statistics Lithuania with its **system for the reduction of the statistical response burden** qualified for the final of the European Enterprise Awards for public initiatives in support of entrepreneurship in Europe 2008–2009. More than 350 EU national, regional, local self-government institutions were competing for the award.*

Statistics Lithuania pays assiduous attention to the means for the reduction of the statistical response burden, expansion of the electronic statistical data collection system, uses an increasing number of administrative data for the production of statistics.

The system for the monitoring of the statistical response burden allows estimating time spent by economic entities on the production of statistical data and filling out statistical questionnaires. The objective of Statistics Lithuania is to reduce the response burden by 25% by the year 2012.

Vidutinės metinės vienos įmonės laiko sąnaudos statistiniams duomenims rengti ir statistinėms ataskaitoms pildyti, valandomis

Average annual time costs of an enterprise related to the preparation of statistical data and filling in statistical questionnaires, hours

Year	Average annual time costs (hours)
2006	13.3
2007	12.9
2008	12.2
2009	11.6
2010	11.1

Kokybės vadybos sistema

✿ 2001 m. paskelbta Europos statistikos sistemos kokybės deklaracija.

✿ 2005 m. Europos Komisijos rekomendacijoje dėl nacionalinių statistikos institucijų nepriklausomumo, vientisumo ir atskaitingumo paskelbtas Statistikos programos komiteto patvirtintas Europos statistikos praktikos kodeksas.

✿ 2007 m. Statistikos departamentas tapo antrąja Europos statistikos tarnyba (pirmoji – Slovakijos statistikos tarnyba), kurios veikla įvertinta atitiktis Kokybės vadybos sistemų standarto ISO 9001:2000 reikalavimams sertifikatu.

Pagrindines Statistikos departamento veiklos kryptis, užtikrinant statistinės informacijos kokybę, nustato Statistikos departamento kokybės politika, įpareigojanti gerinti statistinės informacijos ir teikiamų paslaugų vartotojams kokybę; mažinti našta respondentams; stiprinti ryšius su kitomis oficialiąją statistiką tvarkančiomis institucijomis; didinti darbuotojų iniciatyvumą ir atsakomybę; efektyviau panaudoti išteklius.

Siekiant užtikrinti statistinės informacijos kokybę ir efektyviai organizuoti savo veiklą, taikomos įvairios priemonės:

– Nuo 2004 m. statistinių tyrimų vadovų iniciatyva atliekamas statistinių tyrimų vadovų savęs vertinimas, leidžiantis nustatyti statistinio tyrimo organizavimo trūkumus, gerinti nas sritis.

Quality Management System

✿ In 2001, the Quality Declaration of the European Statistical System was issued.

✿ In 2005, the European Statistics Code of Practice, approved by the Statistical Programme Committee, was published in the Recommendation of the Commission on the independence, integrity and accountability of the national and Community statistical authorities.

✿ In 2007, Statistics Lithuania became the second European statistical office (the first – the Statistical Office of the Slovak Republic) to be awarded a certificate of conformity to the ISO 9001:2000 standard, giving the requirements for quality management systems.

The main lines of activity of Statistics Lithuania in the field of maintaining the quality of statistical information are established by the quality policy of Statistics Lithuania, which imposes on the institution the obligation of improving the quality of statistical information and services provided to users; reducing the response burden; strengthening relations with other institutions managing official statistics; encouraging initiative and enhancing responsibility of the staff; more efficient use of resources.

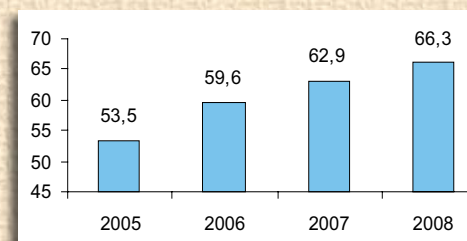
For the purpose of ensuring the quality of statistical information and organising its activity in a more efficient way, Statistics Lithuania has been undertaking the following measures:

– From 2004, on the initiative of statistical survey managers, self-assessment of statistical survey managers has been carried out, which allows detecting drawbacks of statistical survey organisation, as well as areas for improvement.

KOKYBĖS VADYBOS SISTEMA QUALITY MANAGEMENT SYSTEM

Statistikos vartotojų pasitenkinimo lygis 2005–2008 m.
User satisfaction level, 2005–2008

Istorija

Dar neįkūrus oficialios statistikos organizacijos, buvo skelbiama statistinė informacija. Pirmasis buvo 1914 m. išleistas leidinys „Statistikos žinios apie Lietuvą ligi karui“, kiek vėliau, jau veikiant Centraliniam statistikos biurui, 1923 m. lapkričio mėn. išleistas „Statistikos biuletenis“. Daugiausia buvo skelbiama statistinės informacijos apie gyventojus, žemės ūkį, užsienio prekybą ir kt. 1926 m. išleistas pirmasis statistikos metraštis, kuris su įvairiomis pertraukomis leidžiamas ligi šiol ir yra pagrindinis statistikos leidinys, kuriame pateikiama statistinė informacija apie visų ūkio sričių būklę ir raidą.

Statistikos departamento biblioteka įkurta 1993 m. Jos fonduose saugoma daugiau kaip 15 000 leidinių (seniausias – 1891 m.) iš 35 šalių. Bibliotekos saugyklose yra kai kurių istorinių leidinių, parengtų ir išleistų Rusijos imperijos Centriniam statistikos komitete prie Vidaus reikalų ministerijos (pvz., 1897 m. visuotinio Rusijos imperijos surašymo duomenys – Vilniaus ir Kauno gubernijos) ir Lenkijos Karalystės Varšuvos statistikos komitete (pvz., Suvalkų gubernijos gyvenamųjų vietovių statistika), kopijos.

Sukaupta ir daugiau nei 30 Centralinio statistikos biuro parengtų leidinių (Lietuvos statistikos metraščiai, Lietuvos gyventojų 1923 m. visuotinio surašymo duomenys, 297-nių darbininkų, tarnautojų ir valdininkų šeimų biudžetų tyrinėjimo Lietuvoje 1936–1937 m. rezultatai ir pan.), kitų tuo metu statistiką rengusių institucijų leidiniai.

Nuo 2008 m. istoriniai leidiniai skenuojami ir skelbiami departamento interneto svetainėje, kiti statistikos leidiniai internete skelbiami nuo 2005 m.

History

Statistical information was already published when there was no official statistical organisation yet. The first publication to be released was Statistikos žinios apie Lietuvą ligi karui (Statistical Knowledge about Lithuania before the War), published in 1914; later, in November 1923, when the Central Statistical Bureau had already been established, a publication Statistikos biuletenis (Statistical Bulletin) was released. The largest part of the information published was information on the population, agriculture, foreign trade, etc. In 1926, the first statistical yearbook was published, which, on a non-continuous basis, has been published up to the present and is the main statistical publication, presenting statistical information on the situation and development in all branches of the economy.

The Library of Statistics Lithuania was established in 1993. Its stocks comprise more than 15 000 publications (the oldest one published in 1891) from 35 countries. Library archives contain copies of some historical publications, prepared and released by the Central Statistical Committee to the Ministry of Internal Affairs of the Russian Empire (e.g. data from the general census of the Russian Empire of 1897 – for Vilnius (Vilna) and Kaunas (Kovno) governorates) and Warsaw Statistical Committee of the Kingdom of Poland (e.g. statistics on the populated localities of Suvalkai (Suwałki) Governorate).

More than 30 publications released by the Central Statistical Bureau (statistical yearbooks of Lithuania, data from the Population Census of Lithuania of 1923, results of the survey on family budgets of 297 workers, servants and officers in Lithuania of 1936–1937, etc.), as well as publications of other institutions who were producing statistics at that time, are stored in the library.

STATISTIKA IR VISUOMENĖ STATISTICS AND SOCIETY

Statistikos departamento **interneto svetainė** buvo sukurta 1998 m., vėliau ji buvo tobulinama ir plečiama. 2006 m. Lietuvos 11-ajame saityno svetainių čempionate departamento svetainė laimėjo 2 vietą Elektroninių paslaugų kategorijoje. 2006–2007 m. buvo sukurtos teritorinių statistikos valdybų interneto svetainės ir lankytojų kempeliai – statistika priartėjo prie vartotojų regionuose.

Vienas reikšmingiausių darbų statistinės informacijos elektroninės sklaidos srityje – sparčiai plečiama Rodiklių duomenų bazė. 2006 m. šioje duomenų bazėje buvo 42 teminės sritys ir 741 duomenų masyvas, o 2009 m. – net 1405 statistinės informacijos duomenų masyvai.

2007–2009 m. svetainė buvo tobulinama diegiant įvairias elektronines prijungtinio veikimo (*online*) ir sąveikiąsias paslaugas – duomenų bazes, elektroninio atsiskaitymo sistemą, asmeninės infliacijos skaičiuoklę, edukacines priemones (elektroninė mokykla), elektroninius leidinius („Lietuvos regionų portretas“) ir pan.

Lietuvai tapus Europos statistikos sistemos dalimi, 2004 m. spalio mėn. įsteigta Europos statistikos duomenų konsultanto tarnyba, vartotojams teikiama palyginama statistinė informacija apie ES šalis, lietuvių kalba parengtas tiesioginis priėjimas prie Eurostato duomenų bazėje sukauptos visų ES šalių statistinės informacijos.

Svarbiausi išliko laiko patikrinti populiarūs statistikos leidiniai – Lietuvos statistikos metraštis, mėnraštis „Lietuvos ekonominė ir socialinė raida“ – jie tebeleidžiami kaip tradiciniai spaudiniai, tačiau didelė statistinės informacijos dalis perkeliama į interneto erdvę.

From 2008, historical publications have been scanned and published on the website of Statistics Lithuania; other statistical publications have been published on the website since 2005.

The website of Statistics Lithuania was created in 1998; later it was improved and expanded. In 2006, the website of Statistics Lithuania was a runner-up at the 11th Lithuanian website championship in the category of electronic services. In 2006–2007, the websites of regional statistical boards and user workplaces were created – statistics came closer to users in the regions.

One of the most significant works in the area of electronic dissemination of statistical information is a rapidly expanded Database of Indicators. In 2006, this database contained 42 domains and 741 datasets, while in 2009 – as many as 1405 datasets.

In 2007–2009, the website was improved through the introduction of various online and interactive services – databases, an electronic reporting system, a Personal Inflation Calculator, educational tools (web-school), e-publications (Portrait of the Regions of Lithuania), etc.

As Lithuania had become a member of the European Statistical System, a European Statistical Data Consultant Service was established in October 2004; users are provided with comparable statistical information on EU countries; direct access to statistical information of all EU countries stored in the Eurostat's database has been provided in Lithuanian.

The tried and tested popular statistical publications – the Statistical Yearbook of Lithuania and a monthly publication Economic and Social Development in Lithuania – remain to be the main ones: they are still released in a traditional printed form. However, a large share of statistical information is moved to the Internet.

1553-1660

LDK buvo išleistos 1649 pavadinimų knygos. Iš jų religinės tematikos – 725, literatūrinės – 638, mokslinės – 286.

Books printed in the Grand Duchy of Lithuania by subject matter: in total 1649 titles, of which religious 725, fiction 638, scientific 286.

www.stat.gov.lt

Statistinė informacija tradiciškai skleidžiama pranešimuose spauda, informaciniuose biuleteniuose, atsakant į vartotojų užklausas ir pan.

Dabartis ir perspektyvos

Stiprinami ryšiai su vartotojais, respondentais ir partneriais, visuomeninėmis ir kitomis organizacijomis – sudaromos sąlygos teikti siūlymus ir pageidavimus elektroniniu paštu ir internetu, organizuojami susitikimai, diskusijos, mokymai.

Diegiant **ryšių su vartotojais valdymo sistemą** ir siekiant išsiaiškinti kiekvienos vartotojų grupės poreikius, nuo 2005 m. reguliariai atliekami įvairių **statistikos vartotojų grupių nuomonių tyrimai**, padedantys tikslingai tobulinti ir plėtoti individualias paslaugas.

Remiantis vartotojų nuomonių tyrimais, gerinama statistinės informacijos ir teikiamų paslaugų kokybė, skaičiuojamas statistikos vartotojų pasitenkinimo indeksas.

Statistikos departamento siekis – sukurti **oficialiosios statistikos vartus** ir sudaryti sąlygas vartotojams visą oficialiąją statistiką rasti vienoje vietoje ir įteikti vieno kontakto principu, sudaryti galimybę mokslininkams ir tyrėjams saugiai naudotis pirminiais statistiniais duomenimis departamente ir nuotoliniu būdu analitiniams ir mokslo tiriamiesiems tikslams.

Visuomenė mokoma suprasti ir naudoti statistiką, tiriamos ir šalinamos **statistinio raštingumo** spragos, sukurta ir tobulinama animuota ir įgarsinta elektroninė mokykla mokiniams.

Statistical information is traditionally disseminated via press releases, information notes, in the form of responses to user inquiries, etc.

The present and the outlook

Relations with users, respondents and partners, non-governmental and other organisations are constantly strengthened – opportunities are created to submit proposals and express wishes by email or via the Internet; meetings, discussions, training are organised.

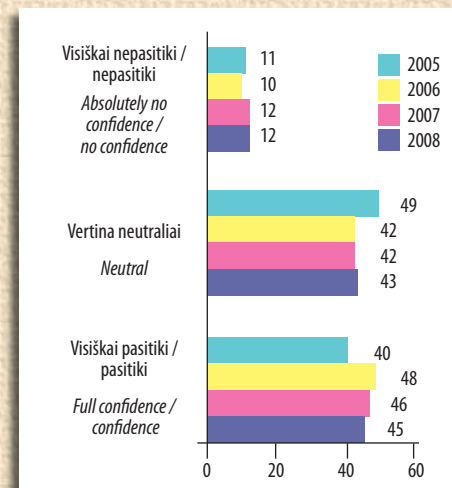
*In the course of the introduction of a **customer relationship management (CRM) system** and for the purpose of figuring out the needs of each user group, **opinion polls** of different statistical user groups have been conducted on a regular basis from the year 2005, which help to purposefully develop and expand the range of individual services offered.*

Based on the results of user opinion polls, the quality of statistical information and services offered is improved, and a user satisfaction index is calculated.

*The aim of Statistics Lithuania is to create an **official statistics portal** and to afford an opportunity for users to find all official statistics at a single contact point, as well as for scientists and researchers to securely use primary statistical data both at the central office and remotely for analytical and scientific research purposes.*

Society is taught how to understand and use statistics; gaps in statistical literacy are studied and bridged; an animated web-school with voiceover for schoolchildren has been created and is constantly developed.

Gyventojų pasitikėjimas statistika, procentais
Confidence in statistics, %

Statistikos departamento standas 2009 m. knygų mugėje
SL's stand at the 2009 Book Fair

Istorija

Lietuvos statistikos integracija į Europos statistikos sistemą prasidėjo gerokai anksčiau nei narystė Europos Sąjungoje. 1991 m. vyko trijų Baltijos šalių (Lietuvos, Latvijos ir Estijos) statistikos tarnybų vadovų ir Europos laisvos prekybos asociacijos šalių statistikos atstovų susitikimas, kuriame aptartos bendros interesų sritys, pagalbos poreikis atitinkamose statistikos srityse. Tai buvo pirmieji Lietuvos statistikų žingsniai susipažįstant su ES reikalavimais statistikai ir kitų valstybių statistikos sistemomis.

Dar 1994 m. pasirašyta pirmoji Baltijos šalių bendradarbiavimo sutartis, o nuo 1996 m. kasmet rotacijos principu vyksta Baltijos šalių statistikos priežiūros komiteto posėdžiai. Organizuojami konkrečių sričių tobulinimo ir patirties sklaidos susitikimai.

1995 m. trijų Baltijos šalių statistikos tarnybos kartu su Europos Bendrijų statistikos tarnyba (Eurostatu) pasirašė bendrą pareiškimą, skatinantį Baltijos šalių ir ES bendradarbiavimą, ryšių stiprinimą bei statistikos tobulinimą.

1998–2005 m. Statistikos departamentas dalyvavo daugiašalėse PHARE programose, ES pagalba buvo teikiama ir įstojus į ES. Lietuvos statistikai – pažangūs mokiniai. Jų pastangos ir užsispyrimas, taip pat galimybė panaudoti PHARE programų lėšas ir ES valstybių narių specialistų konsultacijos Lietuvos statistiką sparčiai priartino prie ES standartų.

2000 m. prasidėjus deryboms dėl Lietuvos stojimo į ES, statistikos derybinis skyrius buvo uždarytas kaip atitinkantis ES reikalavimus ir nereikalaujantis jokių pereinamųjų laikotarpių. Tai buvo didelis visų Lietuvos statistikų laimėjimas.

Į Europos statistikos sistemos veiklą Lietuvos statistika įsitraukė nuo 2002 m.

History

The integration of Lithuanian statistics into the European Statistical System started earlier than the EU membership. In 1991, a meeting of the heads of statistical offices of three Baltic States (Lithuania, Latvia and Estonia) and EFTA took place, where common interests, as well as the need for assistance in respective statistical areas, were discussed. These were the first steps of Lithuanian statisticians in familiarising with EU requirements for statistics and statistical systems of other countries.

As early as in 1994, the first co-operation agreement was signed between the Baltic States, from 1996, Baltic Steering Committee meetings have been organised on an annual basis, following the principle of rotation. Specialised meetings on the improvement of certain areas and exchange of experience have been organised.

In 1995, statistical offices of three Baltic States together with Eurostat signed a common statement, promoting and strengthening co-operation between the Baltic States and the EU and improvement of statistics.

In 1998–2005, Statistics Lithuania participated in multi-beneficiary and national PHARE programmes; EU support was provided even after the EU accession. Lithuanian statisticians are good students – their efforts and persistence, as well as advice received from the EU Member States' experts, contributed to Lithuanian statistics rapidly approaching EU standards.

In 2000, following the outset of the negotiations on Lithuania's accession to the EU, negotiations on the chapter on statistics were closed as it corresponded to EU requirements with no transition periods required. It was an important achievement of all Lithuanian statisticians.

Lithuanian statistics have joined the European Statistical System from 2002.

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS INTERNATIONAL CO-OPERATION

Trys Baltijos šalys ir Eurostatas 1995 m. pasirašo bendrą pareiškimą Taline
NSIs of the Baltic States and Eurostat sign a common statement in 1995, Tallinn

Baltijos šalių statistinės informacijos platinimo specialistų susitikimas Trakuose, 2007 m.
Meeting of specialists in statistical information dissemination of the Baltic States in Trakai, 2007

2004 m. gegužės 1 d. Lietuvai tapus pilnateise ES nare, statistikos specialistai pradėjo aktyviai dalyvauti ES sprendimų priėmimo statistikos srityje. Statistikos departamentas, kaip Europos statistikos sistemos partneris, dalyvauja įgyvendinant Bendrijos statistikos programas ir ES teisės aktus, susijusius su statistikos sričių tobulinimu ir plėtra.

Kasmet dalyvaujama Eurostato darbo grupių ir Europos Komisijos komitetų posėdžiuose, įvairių tarptautinių organizacijų (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, Tarptautinio valiutos fondo, Jungtinių Tautų, Europos ekonomikos komisijos, Maisto ir žemės ūkio organizacijos) organizuojamuose renginiuose.

Palaikomi glaudūs ryšiai ir su kitų ES ir pasaulio šalių statistikos tarnybomis ir tarptautinėmis organizacijomis.

Nuo 2008 m. sausio 1 d. ketverius metus Statistikos departamentas atstovauja Lietuvos statistikai Jungtinių Tautų statistikos komisijoje.

Stiprinant Lietuvos statistikos įvaidį Europoje, 2008 m. rugsėjo 25–26 d. organizuota kasmetinė nacionalinių statistikos tarnybų generalinių direktorių (DGINS) 94-oji tarptautinė konferencija tema „Oficialiosios statistikos vaidmuo mažinant administracinę našta“.

Dabartis ir perspektyvos

Dėl išaugusios specialistų kvalifikacijos ir sukauptų žinių vis aktyviau dalyvaujama įvairiuose techninės pagalbos programose, keičiamasi gerąja patirtimi. Nuo 2001 m. departament specialistai sėkmingai konsultavo ES narystės siekiančių ir kitų šalių statistikos tarnybų specialistus.

2013 m. liepos 1 d. Lietuva pradeda pirmininkauti ES. Statistikos departamentas rengiasi tinkamai atlikti su tuo susijusius uždavinius.

As of 1 May 2004, as Lithuania become an EU member, active participation in EU decision-making in the area of statistics started. Statistics Lithuania, as an ESS partner, participates in the implementation of Community statistical programmes and EU legal acts related to the improvement of statistical areas.

Statistics Lithuania annually participates in the meetings of Eurostat's working groups and European Commission committees, at events organised by various international organisations (OECD, IMF, ECE, FAO, etc.).

Close contact with statistical offices of EU and other countries and international organisations is maintained.

From 1 January 2008, Statistics Lithuania represents Lithuanian statistics in the United Nations Statistical Commission for a four-year period.

On 25–26 September 2008, the 94th annual DGINS (Directors General of the National Statistical Institutes) conference "Reduction of administrative burden through official statistics" was organised in Vilnius.

The present and the outlook

By virtue of the qualification and the knowledge accumulated, Statistics Lithuania actively participates in various technical assistance programmes, shares best practices. From 2001, institution's specialists have been providing advice for statistical offices of the countries striving for EU membership and other countries.

As of July 2013, Lithuania will take over the EU presidency, so Statistics Lithuania is getting ready for the appropriate performance of related tasks.

Mokymai Viduržemio jūros regiono šalių statistikos tarnybų specialistams, 2008 m.
Training to the specialists of NSIs of the Mediterranean Region, 2008

94-oji DGINS konferencija Vilniuje 2008 m.
The 94th DGINS conference, September 2008, Vilnius

Istorija

Ilgą laiką Centrinėje statistikos valdyboje statistiniai duomenys buvo apdorojami skaitytuvais, rankiniais aritmometrais, vėliau – elektromechaninėmis skaičiavimo mašinėlėmis. **1957 m. Vilniuje** ir 1960 m. Kaune **pradėjo veikti pirmosios mašinų skaičiavimo stotys**, duomenys pradėti apdoroti perforacinėmis ir klavišinėmis skaičiavimo mašinomis. Pagrindinės skaičiavimo mašinos rajonuose buvo tekstinės buhalterinės mašinos „Askota170“.

Vyko spartus skaičiavimo darbų mechanizavimas, senąją techniką keitė elektroninės skaičiavimo mašinos, buvo kuriami skaičiavimo centrai. 1963 m. įkurta Skaičiavimo darbų mechanizavimo valdyba, kuri rūpinosi skaičiavimo centrų aprūpinimu mažo galingumo elektroninėmis skaičiavimo mašinomis („PSK M-5000“, „M5010“) ir kita skaičiavimo technika, organizavo skaičiavimo darbus.

1968 m. Centrinė statistikos valdyba pertvarkė mašinų skaičiavimo stotį ir įkūrė **Respublikinį skaičiavimo centrą (RSC)**, kuriame pradėjo veikti pirmoji antrosios kartos ESM „Minsk-22“. 1978 m. RSC veikė dar dvi ESM „Minsk-32“ ir viena trečiosios kartos ESM „ES-1022“. Suvestinė informacija į RSC buvo perduodama duomenų perdavimo aparatais „DF 550“ ir teteletaipais.

Statistikos įstaigos aprūpinamos mažosiomis elektroninėmis skaičiavimo mašinomis „Elektronika-60“, „Iskra-226“.

Centrinėje statistikos valdyboje skaičiavimo sistema itin sparčiai buvo plėtojama nuo 1965 m., kai rajonų centruose buvo įsteigta 16 mašinų skaičiavimo stočių (RMSS). 1970 m. RMSS buvo jungiamos su rajonų statistikos inspektūromis ir

History

It was for a long time that statistical data at the Central Statistical Board were processed using abacuses, manual arithmometers, later – electromechanical calculating machines. In 1957, the first machine computation stations started functioning in Vilnius, in 1960 – in Kaunas; data processing using punched card and key-driven calculating machines was launched. The main calculating machines in districts were accounting machines Askota170.

Rapid mechanisation of computation work was in progress; out-of-date equipment was replaced by electronic calculating machines (ECMs); computing centres were established. In 1963, a Computation Work Mechanisation Board was established, which took care of the supply of computing centres with low-power electronic calculating machines (PSK M-5000, M5010) and other computing machinery, as well as the organisation of computation work.

In 1968, the Central Statistical Board reorganised a machine computation station and established a Republican Computing Centre (RCC), where the first second-generation ECM Minsk-22 was put into operation. In 1978, the RCC had two more ECMs Minsk-32 and one third-generation ECM ES-1022. Summary information was transmitted to the RCC using data transmission equipment DF 550 and 7 teletypes.

Statistical institutions were supplied with small electronic calculating machines Elektronika-60, Iskra-226.

At the Central Statistical Board, the computing system was particularly rapidly developed from 1965, when 16 machine computation stations (DMCSs) were established in district centres. In 1970, DMCSs were connected with district statistics inspectorates,

TECHNOLOGIJŲ PLĖTRA DEVELOPMENT OF TECHNOLOGIES

įsteigtos informacinės skaičiavimo stotys (RISS). 1974 m. rajonuose steigiami informaciniai skaičiavimo centrai (RISC).

1975 m. įdiegtas pirmasis automatizuotos valstybinės statistikos sistemos etapas (AVSS), t. y. šalyje funkcionavo 5 ISC, 8 RISC, 23 RISS ir Respublikinis skaičiavimo centras Vilniuje.

Lietuvos SSR CSV skaičiavimo sistema buvo kolektyvinio naudojimo sistema, didžioji dalis darbų (1977 m. – 95 procentai) buvo ūkiskaitiniai, atliekami įvairiems užsakovams. 1975 m. Centrinės statistikos valdybos skaičiavimo paslaugomis naudojosi 2208 užsakovai, iš jų 1225 kolūkiai ir tarybiniai ūkiai, 158 biudžetinių įstaigų centralizuotos buhalterijos, 162 pramonės, 48 transporto ir 120 statybos įmonių.

Respublikinis skaičiavimo centras apdorodavo 78 procentus visų šalies statistikos darbų. Tačiau statistikos darbai sudarė tik penktadalį visų RSC užsakovams atliekamų darbų. RSC buvo bene galingiausias Lietuvoje, jame dirbo apie tūkstantį žmonių.

Atkūrus nepriklausomybę, **pirmoji moderni kompiuterių ir programinė įranga buvo įsigyta 1993 m.** iš PHARE programos lėšų. 1995 m. pagrindiniai statistiniai duomenys ir jų apdorojimo programos perkeltos iš „didelių skaičiavimo mašinų“ į asmeninius kompiuterius, pereita prie kliento–serverio aplinkos. 1996–2000 m. buvo diegiama duomenų optinio nuskaitymo ir atpažinimo technologija, geografinė informacinė sistema. 1997 m. teritorinėse statistikos valdybose įdiegti ir į bendrą kompiuterių tinklą sujungti vietiniai kompiuterių tinklai. Informacijai tarp kompiuterių tinklų keistis įdiegtos interneto technologijos.

and information computation stations (DICs) were established. In 1974, information computing centres (DICCs) were established in districts.

In 1975, the first stage of the automated state statistical system (ASSS) was started: 5 ICCs, 8 DICCs and 23 DICs were functioning in the country and the Republican Computing Centre – in Vilnius.

The computing system of the Central Statistical Board of the LSSR was a collective use system; the largest part of work (in 1977, 95 per cent) was self-supporting, performed for various customers. In 1975, computation services provided by the Central Statistical Board were used by 2208 customers, of which 1225 kolkhozes and sovkhozes, 158 centralised bookkeeping offices of budgetary institutions, 162 industrial, 48 transport and 120 construction enterprises.

The RCC processed 78 per cent of all country's statistical work. However, statistical work made up just a fifth of all work carried out by the RCC for customers. This computing centre was probably the most powerful centre of such kind in Lithuania; it employed about a thousand persons.

*After the restoration of independence, **the first modern hardware and software was acquired in 1993** from PHARE funds. In 1995, main statistical data and their processing programs were moved from "big" calculating machines to personal computers; a shift to the client/server environment was made. In 1996–2000, an optical data scanning and identification technology and a geographic information system were introduced. In 1997, local computer networks were introduced at regional statistical boards and joined together into a common computer network. Internet technologies were introduced for the purpose of exchanging information between computer networks.*

2002 m. pradėtos diegti elektroninės ataskaitų formos, bet sistemos vartotojų darbą labai apsunkino nepakankamos sistemos ir interneto galimybės. Negalima buvo parsisiųsti užpildytos ataskaitos, atspausdinti jos pagal patvirtintą ataskaitos formą, gauti informacijos apie jos priėmimo būseną, taip pat nebuvo galimybių pildyti didelės apimties ataskaitų, o duomenų kontrolę apsunkindavo programinio kodo dydžio apribojimai. Be to, sistemos vartotojai neturėjo galimybės pildyti ataskaitų atsijungę nuo interneto.

2004 m. departamentas ir 5 teritorinės statistikos valdybos sujungtos bendru saugiu duomenų perdavimo ir komunikavimo tinklu.

Nuo 2006 m. iš esmės pertvarkyta **Statistinių ataskaitų elektroninio surinkimo sistema**, naudojanti nemokamai platinamą **ABBYY eFormFiller** programinę įrangą.

Gerinant informacijos sklaidą, 2006 m. pabaigoje PC-Axis programinės įrangos aplinkoje įdiegta ir tobulinama statistinių rodiklių duomenų bazė, vartotojams prieinama internetu ir leidžianti patiems formuoti lenteles, atvaizduoti statistinę informaciją grafiškai, žemėlapiuose.

Didėjantis vartotojų poreikis statistinę informaciją ir kitas paslaugas gauti internetu įpareigojo didinti interneto prieigos greitį. Jis 2007 m. buvo padidintas 4,8 karto. Tai pastebimai pagreitino statistinių duomenų įvedimo į duomenų bazes procesą ir pagerino teikiamas viešąsias paslaugas visuomenei.

Dabartis ir perspektyvos

Duomenų rinkimo el. forma modernizavimas ir plėtra suteikia galimybę respondentams specializuotoje interneto svetainėje surasti parengtas elektronines ataskaitų

In 2002, the introduction of e-questionnaires was launched. However, the work of system users was considerably encumbered by insufficient system and Internet capacity: it was not possible to download a filled in e-questionnaire, print it out according to an approved form, receive information on its acceptance status, fill in voluminous e-questionnaires, while data control was hampered by limitations on the program code size. Moreover, system users did not have a possibility to fill in e-questionnaires in offline mode.

In 2004, the central office of Statistics Lithuania and 5 regional statistical boards were linked together by a common secure data transmission and communication network.

*In 2006, the **electronic data collection system** was substantially reorganised using free software **ABBYY eFormFiller**.*

At the end of 2006, for the purpose of improving the information dissemination process, a database of statistical indicators was created in the PC-Axis environment and has been constantly updated; it is accessible to users on the Internet and allows them to form tables and picture statistical information on charts and maps.

The growing user demand for access to statistical information and other services via the Internet engaged Statistics Lithuania to increase the Internet connection speed, which in 2007 was increased 4.8 times. This allowed faster statistical data entry into databases and provision of higher quality public services to society.

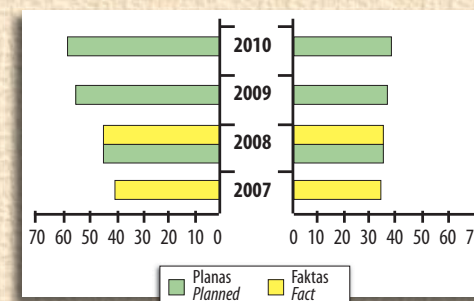
The present and the outlook

The modernisation and expansion of electronic data collection affords an opportunity for respondents to find e-questionnaires, the schedule for their provision, information on data transmission via the Internet on a specialised website. At the moment, the

Įdiegtų elektroninių ataskaitų dalis procentais
Share of e-questionnaires introduced, %

Statistinių rodiklių, parengtų administracinių šaltinių duomenų pagrindu, dalis procentais
Share of statistical indicators prepared on the basis of data from administrative sources, %

formas, jų teikimo grafiką, informaciją apie duomenų perdavimą internetu. Šiuo metu sistemoje įdiegtos 77 elektroninės formos, t. y. 45 procentai visos ūkio subjektų statistinės atskaitomybės. Diegiant elektronines formas pirmenybė teikiama verslui skirtoms ataskaitoms. Respondentai verslininkai tiesiai iš savo darbo vietų gali teikti 60 procentų visų verslo statistikos ataskaitų formų. Šios sistemos privalumas – ne tik supaprastinta statistinių duomenų teikimo procedūra, bet ir sąlygiškai mažėjanti statistinės atskaitomybės našta respondentams. Šiuo metu daugiau kaip 44 procentai respondentų naudojami galimybe statistines ataskaitas teikti internetu.

Plėtojant statistinių duomenų surinkimą elektronine forma, įdiegta **klausėjų informacinė sistema**, realizuota galimybė centralizuotai valdyti respondentų apklausas. Šiuo metu respondentų apklausa atliekama naudojant nešiojamuosius kompiuterius, o mažmeninės prekių ir paslaugų kainos registruojamos delniniuose kompiuteriuose.

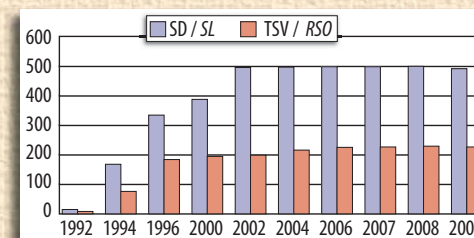
Modernizuojant duomenų apdorojimą, 2007 m. sukurta **Integruota statistikos informacinė sistema**. Visi statistinių duomenų apdorojimo procesai standartizuoti ir valdomi metaduomenimis. Stengiamasi užtikrinti galimybę centralizuotai stebėti procesų ir duomenų kokybę, efektyviai panaudoti administracinių šaltinių duomenis rengiant statistinę informaciją. Sistemą planuojama baigti diegti iki 2010 m.

system stores 77 e-questionnaires, i.e. 45 per cent of all statistical questionnaires to be filled in by economic entities. In introducing e-questionnaires, preference is given to questionnaires meant for businesses. Business respondents may submit 60 per cent of all business statistics reports directly from their workplaces. The advantage of such a system lays not only in a simplified statistical data submission procedure but also in a relatively reduced statistical response burden. For the time being, more than 44 per cent of respondents make use of the opportunity to submit statistical reports via the Internet.

*In expanding electronic statistical data collection, an **interviewers' information system** has been introduced; an opportunity to manage interviews in a centralised manner has been implemented. At the moment, interviews are conducted using notebooks, while retail prices of goods and services are registered using palmtops.*

*In modernising data processing, an **Integrated Statistical Information System (ISIS)** was created in 2007. All statistical data processing processes have been standardised and are managed using metadata. Efforts are made to secure the opportunity for the centralised monitoring of process and data quality, efficient use of administrative data sources in the preparation of statistical information. It is planned to fully introduce the system by the year 2010.*

Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius statistikos sistemoje 1992–2009 m.
Computerised workplaces in 1992–2009

2008

Asmeninius kompiuterius namuose turėjo 48 procentai namų ūkių: mieste – 54, kaime – 34 procentai.

48 per cent of households had computers at home: in urban areas – 54, in rural areas – 34 per cent

Istorija

1919 m. rugsėjo 6 d. įkurtą Bendrosios statistikos departamentą sudarė 5 skyriai: bendrasis, finansų, prekybos ir pramonės, gyventojų apskaitos ir raštinė. Statistikos skyrius turėjo ir tuometinė Susisiekimo ministerija bei Miško ir Žemės ūkio departamentai prie Žemės ūkio ir valstybės turtų ministerijos.

1971 m. Centrinės statistikos valdybos prie LSSR Ministrų Tarybos centrinia aparate buvo 7 funkciniai ir 15 statistikos skyrių.

Dabartis ir perspektyvos

Šiuo metu Statistikos departamentą sudaro 33 struktūriniai padaliniai, atsakingi už įvairių sričių statistikos rengimą, veiklos organizavimą ir administravimą, infrastruktūros palaikymą. 2009 m. sausio 1 d. didžiausias leistinas pareigybių skaičius Statistikos departamente buvo 368, teritorinėms statistikos įstaigoms – 259.

Daugumą (88 procentus) statistikos sistemos darbuotojų sudaro moterys, net 75 procentai specialistų yra įgiję aukštąjį išsilavinimą.

Siekiant užtikrinti darbuotojų lojalumą ir jų pasitenkinimą savo darbovieta daug dėmesio skiriama darbuotojų ugdymui, motyvacijai, bendravimui.

Reguliariai atliekami darbuotojų **gebėjimų tyrimai** leidžia planuoti mokymus pagal realų žinių ir gebėjimų poreikį, taip pat stebėti darbuotojų kompetencijos kitimą, vertinti dalyvavimo mokymuose įtaką darbuotojo kvalifikacijai.

History

The Department of General Statistics, set up on 6 September 1919, consisted of 5 divisions: general, finance, trade and industry, population and chancellery. Statistical divisions also operated in the Ministry of Communications and departments of Forests and Agriculture at the Ministry of Agriculture and State Assets.

In 1971, the central apparatus of the Central Statistical Board to the Council of Ministers of the LSSR had 7 functional and 15 statistical divisions.

The present and the outlook

At the moment, Statistics Lithuania is made up of 33 structural divisions, responsible for the production of various statistics, activity organisation and administration, infrastructure maintenance. As of 1 January 2009, the maximum allowable number of positions at Statistics Lithuania makes up 368, at regional statistical offices – 259.

Most (88 per cent) of the staff in the statistical system are women; as much as 75 per cent of the staff have higher education.

For the purpose of ensuring staff loyalty and satisfaction with their workplace, assiduous attention is paid to staff training, motivation, communication.

Staff competence surveys have been carried out on a regular basis, which allow planning training taking into consideration the actual demand for knowledge and skills, as well as observing staff competence changes, assessing the impact of participation in training on the qualification of employees.

STATISTIKOS DARBUOTOJAI IR FINANSAI HUMAN AND FINANCIAL RESOURCES

Centralinio statistikos biuro tarnautojai
Employees of the Central Statistical Bureau

Darbo veteranų grupė 1988 m.
Veterans of work 1988

Asmeninis veiklos planavimas leidžia kiekvienam darbuotojui įvertinti savo indėlį įgyvendinant departamento strateginius tikslus.

Daug dėmesio skiriama **vidaus komunikacijai** – departamente nuolat organizuojami įvairūs renginiai, ekskursijos, parodos, atliekami darbuotojų nuomonių tyrimai.

Artimiausioje ateityje planuojama įgyvendinti individualų karjeros planavimą. **Karjeros planai** suteiks darbuotojams galimybę kryptingai ir tikslingai siekti karjeros.

Karjeros galimybėms planuoti sukurta darbuotojų veiklos vertinimo sistema skatina ir motyvuoja darbuotojus.

2009 m. Statistikos departamento **veikla finansuojama** iš biudžeto asignavimų, ES teikiamų subsidijų ir kitų užsakomųjų darbų, vykdomų pagal sutartis. Pagrindinis Statistikos departamento finansavimo šaltinis yra valstybės biudžeto asignavimai oficialiajai statistikai tvarkyti.

Individual activity planning allows each employee to assess his or her contribution to the implementation of the institution's strategic objectives.

*Close attention is devoted to **internal communication** – various events, excursions, exhibitions, staff opinion polls are constantly organised by the institution.*

*In the nearest future, it is planned to introduce individual career planning. **Career plans** would provide employees with an opportunity for purposeful career advancement.*

A staff performance appraisal system created for planning career opportunities encourages and motivates the staff.

*In 2009, the **activity** of Statistics Lithuania has been **funded** from budget appropriations, EU subsidies, as well as finance received for carrying out other contractual work. The main source of finance of Statistics Lithuania is state budget appropriations for the management of official statistics.*

Kasmetinis Statistiku dienos (rugsejo 6-osios) minėjimas Trakiškėse
Annual commemoration of the Statistician's Day (September 6) in Trakiškės

Statistikos departamento darbuotojų ekskursija po Vilnių 2009 m.
Excursion of the staff of Statistics Lithuania in Vilnius, 2009

Kontaktai:

Gedimino pr. 29, Vilnius
Tel. (8 5) 236 4800
Faks. (8 5) 236 4845
El. paštas statistika@stat.gov.lt
www.stat.gov.lt

Contacts:

29 Gedimino Ave,
LT-01500, Vilnius
Tel. +370 5 236 4800
Fax +370 5 236 4845
E-mail statistika@stat.gov.lt
www.stat.gov.lt